

unica **Jaarverslag** **2017**

samen maken we de toekomst

Jaarverslag 2017

Unica realiseert alle technische oplossingen voor uw gebouwen. Met hoogwaardige en inventieve technologie en integrale dienstverlening draagt Unica bij aan maatschappelijk relevante thema's op het gebied van veiligheid, comfort & gezondheid, ICT, energie en duurzaamheid. Met een netwerk van tien bedrijven behoort Unica met 14 vestigingen en ruim 2.200 medewerkers tot de grootste technisch dienstverleners van Nederland. Unica behoort tot de 'Top 250 Groeibedrijven van Nederland', gepubliceerd door NLGroei, een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Voor meer informatie: www.unica.nl.

Inhoudsopgave

Met het netwerk van bedrijven is Unica sterker dan ooit en uitstekend gepositioneerd voor de snel veranderende wereld. John Quist en Bert Moser kijken in het bestuursverslag terug op het recordjaar 2017.

De combinatie van positieve marktverwachtingen en een doelgerichte strategie biedt Unica de gelegenheid zich verder te ontwikkelen. Met gepaste trots blikt de RvC terug op 2017.

Woord van de Raad van Bestuur	4
Profiel, corporate governance en kerncijfers	8
Profiel	9
Corporate governance	10
Vijf jaar Unica Groep	11
Personalia	12
Organisatiestructuur	13
Verslag van de Ondernemingsraad	16
Verslag van de Raad van Commissarissen	20
Bestuursverslag	24
Maatschappelijke waarde	25
Doeltreffend duurzaam	35
Bekwaam en betrokken	36
Vooruitblik 2018 en verder	39
Jaarrekening	40
Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening	76

Bert Moser (links)
John Quist (rechts)

1 Woord van de Raad van Bestuur

Dit jaarverslag betreft een maatschappelijke en financiële verslaglegging over het jaar 2017. Voor de maatschappelijke verslaglegging wordt gerapporteerd conform de GRI-richtlijnen (Global Reporting Initiative). Naast de verslaggeving over financiële prestaties wil Unica ook transparant rapporteren over zijn inspanningen voor de samenleving en zijn ecologische prestaties.

Voor Unica was 2017 het beste jaar in zijn bijna 85-jarig bestaan, waarbij de recordresultaten uit 2016 ruimschoots werden overtroffen. De omzet steeg met meer dan 10% naar € 398 miljoen (2016: € 359 miljoen). De nettowinst steeg met bijna 50% naar € 18 miljoen (2016: € 12 miljoen). De omzetstijging en resultaatverbetering werden voor het overgrote deel gerealiseerd door autonome groei. De effecten van de in 2017 gerealiseerde acquisities – industrieel automatiseerder Pro-Fa Automation en security management specialist Nsecure – zullen voor het grootste gedeelte pas in 2018 zichtbaar worden.

In 2017 nam investeringsmaatschappij Triton een belang van 51% in Unica. Met Triton heeft Unica er een ervaren en financieel sterke aandeelhouder bij die kan helpen om het bedrijf verder te laten groeien volgens de succesvolle buy & build-strategie. Triton omarmt de identiteit, waarden en langetermijnvisie van Unica en heeft ervaring met technische bedrijven in het buitenland. De dagelijkse leiding van Unica blijft in handen van de ongewijzigde Raad van

Bestuur en de familie Van Vliet blijft als groot-aandeelhouder strategisch betrokken bij het bedrijf.

De externe omgeving waarin Unica opereert liet vorig jaar een gezonde groei zien. Daarmee werd het voorzichtige herstel van de branche, dat in 2016 begon, in 2017 voortgezet. De financiële ruimte voor het upgraden, verduurzamen en transformeren van bestaande gebouwen nam toe. Tegelijk zijn steeds meer partijen – overheid, bedrijfsleven en consumenten – zich bewust van de gevolgen van de ophanden zijnde energietransitie.

Unica heeft zijn leidende positie als meest duurzame technisch dienstverlener in 2017 verder vormgegeven. Unica bestaat uit een netwerk van bedrijven die zelfstandig en onafhankelijk opereren en tegelijk nauw samenwerken om klanten integrale oplossingen te kunnen bieden. Unica biedt concrete oplossingen met een hoge toegevoegde waarde op het gebied van comfort, veiligheid, gezondheid en duurzaamheid, die bijdragen

aan CO₂-reductie, materiaalhergebruik en een doelmatige inzet van beschikbare middelen. Als innovatieve kennispartner geeft Unica samen met klanten en ketenpartners actief invulling aan de duurzame transformatie van de gebouwde omgeving. ➔

› Unica is sterker dan ooit en uitstekend gepositioneerd voor de snel veranderende wereld

Zo ondertekende Unica de Green Deal (circulaire economie), maakt het deel uit van de Transitiecoalitie (energietransitie) en biedt het een pakket aan maatregelen die gegarandeerd leiden tot een energielabel C voor kantoorpanden (CO₂-reductie).

Ook in de maatschappelijke omgeving waarin Unica acteert tracht de organisatie zijn betrokkenheid te tonen. De Unica Foundation is hiervan het meest aansprekende voorbeeld. In 2017 bestond de Unica Foundation tien jaar. In het eerste decennium heeft de stichting talrijke technische projecten in Nepal gerealiseerd op het gebied van drinkwater, sanitair, duurzame energie en educatie. In 2017 heeft een verdere uitbreiding plaatsgevonden van het aantal irrigatieprojecten in samenwerking met Wageningen University & Research.

Unica kijkt met veel vertrouwen en plezier naar de toekomst. Het bedrijf groeit momenteel sneller dan de markt en verwacht in de komende jaren op een omzetniveau van € 500 miljoen uit te komen door een combinatie van autonome groei en gerichte acquisities. Behoud van de sterke cultuur, decentraal leiderschap en de kenmerken van een familiebedrijf zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Met de groei zal ook het aantal medewerkers toenemen, waardoor het voor Unica belangrijk is om een aantrekkelijke werkgever te zijn en blijven voor (technisch) talent.

Unica viert in 2018 zijn 85-jarig bestaan. Met het netwerk van bedrijven is Unica sterker dan ooit en uitstekend gepositioneerd voor de snel veranderende wereld.

Hoevelaken, 28 februari 2018

John Quist (CEO)
Bert Moser (CFO)

Al twintig jaar een echte Unica-man

unica

***“Iedereen voelt
zich enorm
verantwoordelijk
en betrokken”***

Erik Ruiter
Unica

Erik Ruiter is sinds 1999 werkzaam bij Unica, in diverse functies bij vestigingen in het hele land. “Ik houd van vernieuwing en bij Unica zijn we altijd bezig het bedrijf te verbeteren. Daarom voel ik me hier op mijn plek.”

In de bijna twintig jaar dat hij bij Unica werkt, sinds kort als operationeel manager, heeft hij het bedrijf zien groeien en professionaliseren. “We zijn van een projecten- en installatiebedrijf veranderd in een servicegerichte technisch dienstverlener. We zorgen ervoor dat de klant precies krijgt waar hij behoefte aan heeft. Dat is leuk om te doen en je ziet dat het werkt. Klanten waarderen het als je goed luistert om te achterhalen wat voor hen het beste is. Dat levert mooie, duurzame samenwerkingen op.”

Eigenaarschap

Dat Erik al zo lang bij dezelfde werkgever zit, komt volgens hem door de fijne werksfeer en de cultuur van ondernemerschap die hij bij Unica ervaart. “In mijn tijd als projectleider voelde ik me echt een ondernemer. Ik kreeg alle ruimte om een project tot een goed einde te brengen”, vertelt hij. “Die vrijheid bracht ik zelf in latere leidinggevende posities ook over op mensen. Daarmee creëer je een gevoel van eigenaarschap. Iedereen voelt zich enorm verantwoordelijk en betrokken. De saamhorigheid, het ‘wij’-gevoel, is hier heel sterk: samen zijn we Unica.”

De mensen die het doen

Hoewel Erik altijd in is voor iets nieuws verwacht hij dat Unica in de kern toch ook

blijft zoals het is. “Unica zal altijd blijven groeien, professionaliseren en meebewegen met de ontwikkelingen in de markt én met onze relaties. Wat blijft is het krachtige fundament: de mensen die het doen.” ➔

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

2 Profiel, corporate governance en kerncijfers

Unica Groep

Profiel

Unica Groep is een Besloten Vennootschap, statutair gevestigd te Hoevelaken. Unica Groep B.V. is houdstermaatschappij van de (meerderheid van de) aandelen in onderstaande werkmaatschappijen:

- Unica Datacenters B.V.
- Unica Energy Solutions B.V.
- Unica Fire Safety B.V.
- Unica Industry Solutions B.V.
- Unica Installatietechniek B.V.
- Unica Regeltechniek B.V.
- Unica Schutte ICT B.V.
- Unica Security B.V.
- Nsecure B.V.
- Regel Partners B.V.
- Helhout Holding B.V.
- Pro-Fa Holding B.V.

De werkmaatschappijen opereren als een netwerk van bedrijven en zijn actief in de realisatie van technische oplossingen voor uw gebouwen. Met hoogwaardige en inventieve technologie en integrale dienstverlening dragen de Unica-bedrijven bij aan maatschappelijk relevante thema's op het gebied van veiligheid, comfort & gezondheid, ICT, energie en duurzaamheid. De werkmaatschappijen zijn actief in diverse marktsectoren, waarbij de sectoren zorg, onderwijs, overheid, retail, zakelijke en financiële dienstverlening, logistiek,

industrie en datacenters de belangrijkste vormen.

De operationele structuur bestaat uit drie projectenbedrijven en veertien technisch beheerbedrijven, georganiseerd naar geografisch werkgebied. Daarnaast kent Unica tien landelijk werkende bedrijven met specialistische kennis en is het aandeelhouder in diverse deelnemingen en samenwerkingsverbanden. Het werkgebied beslaat voornamelijk Nederland.

De Raad van Bestuur van de organisatie wordt gevormd door twee statutaire bestuurders. Daarnaast wordt de organisatie aangestuurd door drie titulaire directeuren. Alle werkmaatschappijen rapporteren rechtstreeks aan een lid van de directie. De medezeggenschap van medewerkers is geregeld via de Ondernemingsraad.

Tijdens de verslagperiode heeft er een belangrijke wijziging in de aandelenstructuur plaatsgevonden. Vanuit de wens om de afhankelijkheid ten aanzien van het bedrijf te verminderen en gezien de zeer positieve vooruitzichten van het bedrijf, heeft aandeelhouder familie Van Vliet een verbreding van de aandeelhoudersstructuur gerealiseerd. Medio 2017 heeft investeringsmaatschappij

Triton een meerderheidsbelang van 51% genomen in Unica Groep. De familie Van Vliet blijft een aanzienlijk belang houden in het bedrijf. In het bestuursverslag wordt een toelichting gegeven op de verbreding van de aandeelhoudersstructuur.

Op www.unica.nl vindt u uitgebreide informatie over onze bedrijven, onze marktsegmenten en onze oplossingen. 📄

Corporate Governance

Unica Groep

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bleef ongewijzigd en bestond het gehele jaar 2017 uit John Quist (CEO) en Bert Moser (CFO).

Raad van Commissarissen

Vanwege de wijziging in de aandelenstructuur is de Raad van Commissarissen in 2017 gewijzigd. Daan van Vliet is in oktober afgetreden. Luc Hendriks is in oktober benoemd tot nieuwe commissaris.

Henk ten Hove is aangebleven als commissaris. Voorzitter André van Rhee is in december afgetreden. Michiel Jaski is in december benoemd als nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen. Een verslag van de raad over de verslagleggingsperiode is terug te vinden op pagina 20.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) heeft in 2017 een groot aantal aanvragen voor advies en instemming ontvangen, onder meer over de acquisities van Pro-Fa Automation en Nsecure en de gewijzigde aandeelhoudersstructuur van Unica Groep. De intensieve en constructieve overleggen met onder meer de Raad van Bestuur hebben er telkens toe geleid dat de OR tot gefundeerde besluiten kon komen. Een verslag van de OR over de verslagleggingsperiode is terug te vinden op pagina 16.

Unica Schutte ICT B.V. heeft een eigen Ondernemingsraad. Daarnaast heeft Regel Partners B.V. een eigen personeelsvertegenwoordiging. ➡

Unica onderhoudt de technische installaties van De Nieuwe Kolk en is tevens sponsor van het theater in Assen.

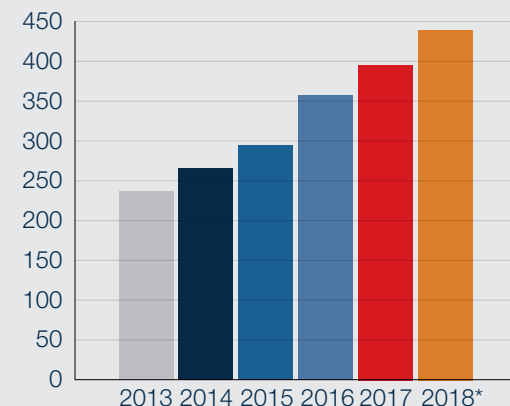
Vijf jaar

Unica Groep

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016	2015	2014	2013
Winst- en verliesrekening					
Gefactureerde omzet	397.580	358.632	292.114	262.108	235.433
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)	29.369	20.659	11.700	5.086	796
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen goodwill (EBITA)	26.565	17.892	9.151	3.488	-1.147
Bedrijfsresultaat na afschrijvingen goodwill (EBIT)	24.660	17.085	8.425	2.573	-2.062
Resultaat voor belastingen (EBT)	24.758	17.371	8.330	3.385	-1.915
Nettowinst	17.635	11.963	5.224	2.356	-1.276
Cashflow	22.344	15.537	8.499	4.869	1.582
Balans					
Immateriële vaste activa	35.587	4.594	5.128	2.126	3.041
Materiële vaste activa	9.164	8.021	6.044	3.980	4.434
Financiële vaste activa	331	820	1.942	4.713	5.563
Totaal vaste activa	45.082	13.435	13.114	10.819	13.038
Voorraden	1.509	1.453	2.053	1.886	1.964
Vorderingen	74.570	59.436	56.258	52.873	48.794
Liquide middelen	16.380	26.773	18.918	13.858	8.722
Totaal vlottende activa	92.459	87.662	77.229	68.617	59.480
Totaal activa	137.541	101.097	90.343	79.436	72.518
Aandelenkapitaal	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Reserves	39.256	23.621	19.658	16.434	16.078
Aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen	49.256	33.621	29.658	26.434	26.078
Aandeel van derden in het groepsvermogen	239	1.508	1.370	0	0
Voorzieningen	4.643	2.859	3.225	2.795	3.421
Kortlopende schulden	83.403	63.109	56.090	50.207	43.019
Totaal passiva	137.541	101.097	90.343	79.436	72.518
Liquideits- en solvabiliteitsratio's					
Current ratio	1,11	1,39	1,38	1,37	1,38
Solvabiliteit	35,8%	33,3%	32,8%	33,3%	36,0%
Rendementsratio's					
EBT-marge	6,2%	4,8%	2,9%	1,3%	-0,8%
EBITDA-marge	7,4%	5,8%	4,0%	1,9%	0,3%
Rendement eigen vermogen	35,8%	35,6%	17,6%	8,9%	-4,9%
Investerings					
Investerings in materiële vaste activa	3.914	3.685	2.463	1.162	517
Investerings in immateriële vaste activa	30.969	273	2.723	0	0
Aantal werknemers einde boekjaar (FTE)	2.201	2.017	1.846	1.540	1.545
Ziekteverzuim	4,8%	4,5%	4,3%	3,8%	3,6%

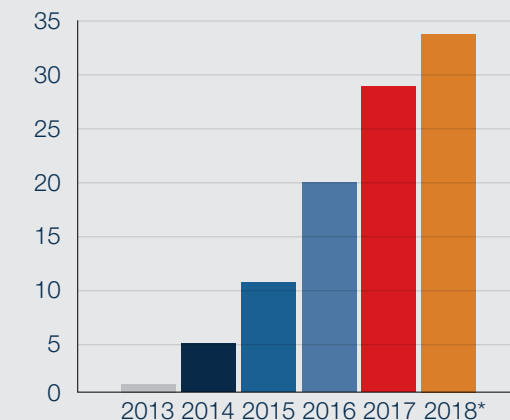
Omzetontwikkeling

(in miljoenen euro's)

Ontwikkeling EBITDA

(in miljoenen euro's)

* Prognose

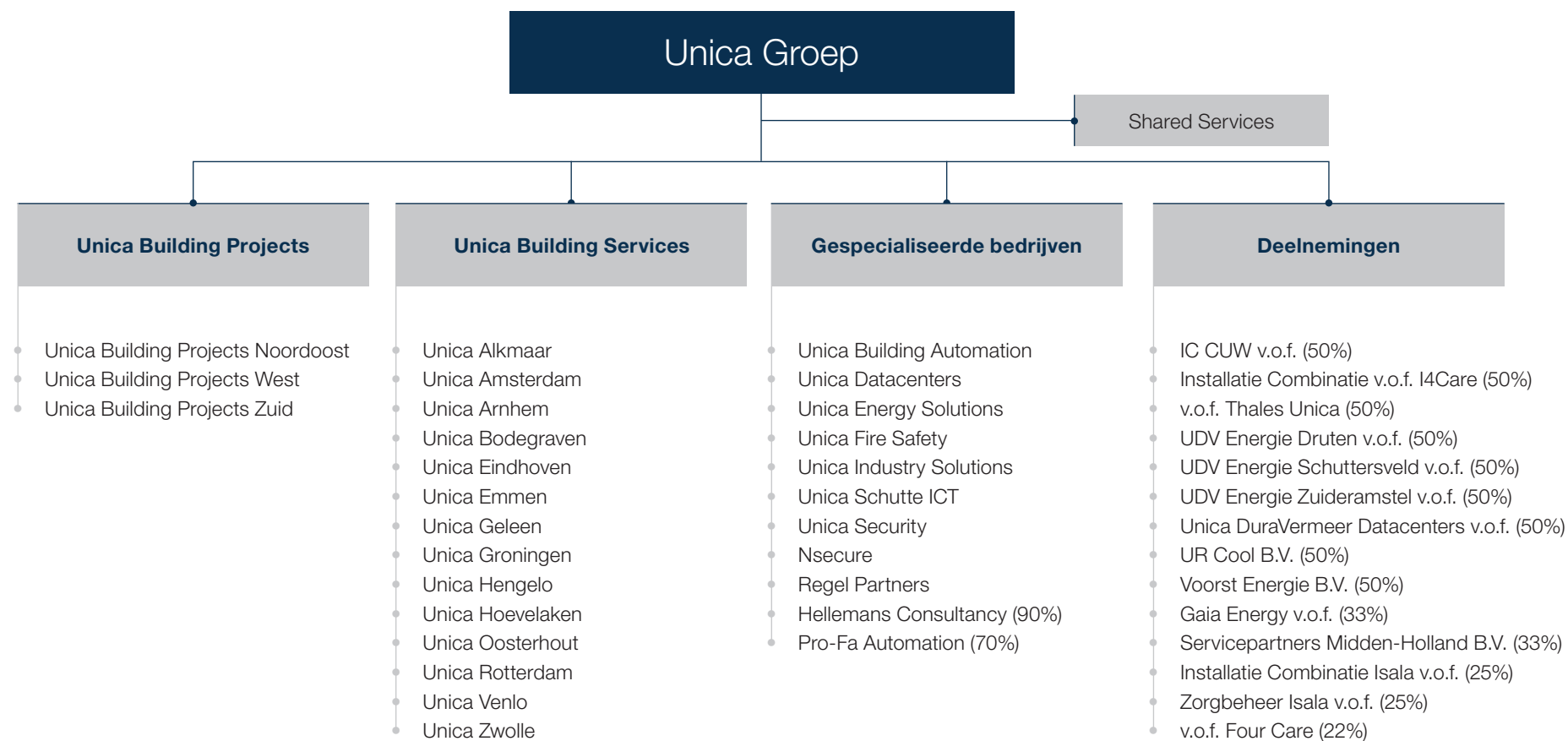
Personalia

Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

RAAD VAN BESTUUR		RAAD VAN COMMISSARISSEN				
						
John Quist CEO	Bert Moser CFO	Michiel Jaski Voorzitter Benoemd: 1-12-2017	Henk ten Hove Commissaris Benoemd: 1-1-2014	Luc Hendriks Commissaris Benoemd: 9-10-2017	André van Rhee Voorzitter Afgetreden: 1-12-2017	Daan van Vliet Commissaris Afgetreden: 9-10-2017
(Neven)functies		(Neven)functies				
	Unica Foundation <i>penningmeester</i>	AkzoNobel <i>commissaris</i>	Kendrion <i>voorzitter RvC</i>	Westpark Management Services <i>senior industry expert</i>	Canister Solutions <i>directeur</i>	UniVastgoed <i>directeur</i>
		Synbra Holding <i>commissaris</i>	SPGPrints <i>commissaris</i> (tot 1-3-2018)	Triton Funds <i>adviseur</i>	International Exhaust Holding <i>directeur</i>	Unica Foundation <i>voorzitter</i>
		Nationaal Park De Hoge Veluwe <i>voorzitter RvA</i>	Economic Board regio Zwolle <i>voorzitter</i> (tot 1-4-2018)	Polygon <i>voorzitter RvC</i>	TechnoStars <i>vicevoorzitter RvC</i>	IJssel Technologie <i>commissaris</i>
			Stichting Aandelen Remeha <i>voorzitter</i>	Optigroup <i>commissaris</i>	Mignot & De Block <i>voorzitter RvC</i> (tot 1-6-2017)	ITM Group <i>commissaris</i>
						Dutch Green Building Council <i>voorzitter</i> (tot 1-1-2018)

Organisatiestructuur

Unica Groep

“Triton kan Unica naar een volgend niveau brengen”

Investeringsmaatschappij Triton nam in 2017 een belang van 51% in Unica, het familiebedrijf dat sinds 1953 in handen is van de familie Van Vliet. “Met de komst van Triton gaat Unica een mooie toekomst tegemoet”, zegt oud-directeur Daan van Vliet.

In 2007 nam Daan van Vliet na 25 jaar afscheid als directeur van Unica. In 2013 keerde hij terug toen het bedrijf in zwaar weer verkeerde. Medio 2016 spreekt Daan de gedachte uit om zijn aandelen te verkopen. “De crisis was voorbij. Unica heeft een fantastisch managementteam dat onder leiding van John Quist ambitieuze plannen heeft voor de toekomst en goede resultaten boekt; het bedrijf is booming. Dat gaf mij het gevoel: het is goed zo. Dit is het moment om op zoek te gaan naar een sterke partner die ons verder kan helpen met onze succesvolle ‘buy & build’-strategie.”

Menselijke waarden

De Zweeds-Duitse investeringsmaatschappij Triton viel meteen op. “Waar andere kandidaten

vooral geïnteresseerd waren in de cijfers, was het eerste gesprek met Luc Hendriks open en inhoudelijk. We voelden gelijk: deze man weet waar hij het over heeft”, zegt Daan. “Triton heeft ervaring met andere innovatieve technische bedrijven in Zweden en Duitsland; ze kennen onze problematiek en hebben, net als Unica, oog voor menselijke waarden. Het was alsof we elkaar al jaren kenden.”

Unaniem besluit

Bijzonder was dat Unica tijdens de overnameperiode de kans kreeg om twee bedrijven over te nemen, Pro-Fa Automation en Nsecure. “Triton ging hierin mee en toonde zijn expertise en kwaliteit”, vertelt Daan. “Het besluit om met Triton in zee te gaan was unaniem. Ik had niet verwacht dat we zo’n mooie partner zouden vinden en dat er zo’n klik zou zijn. Triton kan Unica naar een volgend niveau brengen. Ik heb het gevoel dat ik meer afstand kan nemen van Unica. Het bedrijf is in goede handen.”

“Het was alsof wij elkaar al jaren kenden”

Daan van Vliet
Unica

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

unica

INTERVIEW

**“Ik heb veel
bewondering
voor de familie
Van Vliet”**

Luc Hendriks
Triton

“Unica en Triton zitten strategisch heel erg op één lijn”

Gelijk in het eerste gesprek was er een klik tussen Unica en Triton. “Wij scharen ons achter de ingezette strategie en zullen de Unica-directie hierin ondersteunen”, zegt Luc Hendriks, Senior Industry Expert en adviseur voor Triton Funds. “Er verandert dus niet veel: Unica blijft Unica.”

“Bij Triton leven wij ons mantra BBB: ‘*Building Better Businesses*’”, zegt Luc Hendriks. “Onze investeerders, waaronder veel pensioenfondsen, zijn niet geïnteresseerd in snel geld verdienen, maar in duurzaam waarde creëren met operationele verbeteringen. Onze focus ligt op het beter maken van bedrijven met respect voor de bestaande cultuur en heritage. We denken actief mee met de bedrijfsstrategie en zetten onze kennis en middelen in om een positieve bijdrage te leveren aan de waardeontwikkeling van bedrijven.”

People's business

Unica past goed in het portfolio van Triton en diens ambitie om zich meer op Nederland

te richten. “Unica is de grootste onafhankelijke technisch dienstverlener in de bouwsector in Nederland. Het bedrijf beweegt zich op het snijvlak van duurzaamheid, innovatie en nieuwe technologieën en is daarmee uitstekend voorgesorteerd op de toekomst. Er werken uiterst competente mensen met gevoel voor ondernemerschap en een enorme drive. Dat is van onschatbare waarde, want deze sector is een people's business. Als investeerder begrijpen en respecteren we dat en omarmen we de cultuur en de kwaliteiten van Unica.”

Unica blijft Unica

Volgens Luc hebben de goede persoonlijke verhoudingen het overnametraject vergemakkelijkt. “Ik heb veel bewondering voor de familie Van Vliet, die Unica met een buy & buildstrategie heeft opgebouwd en enorm begaan is met de toekomst van het bedrijf. We zijn ook blij met de directie, die ambitieuze toekomstplannen heeft. Gesteund door Triton zal Unica de komende jaren verder groeien, zowel organisch als met de acquisitie van bedrijven met gespecialiseerde kennis.” 📌

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

Triton

(v.l.n.r.)
René van der Hout
Peter Ouwers
Ron van Rijswijk

3 Verslag van de Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) telde in 2017 dertien leden, die afkomstig zijn vanuit de diverse vestigingen en bedrijven binnen de Unica Groep. Het dagelijks bestuur werd gevormd door:

Peter Ouwens	voorzitter
Ron van Rijswijk	vicevoorzitter
René van der Hout	secretaris

Voor twee kiesgroepen zijn er in 2017 verkiezingen geweest, waarbij beide vertegenwoordigers zijn herkozen. Dat resulteert erin dat de OR in het nieuwe boekjaar dezelfde samenstelling kent als in 2017.

Advies- & instemmingsaanvragen

In 2017 heeft de OR een groot aantal aanvragen voor advies en instemming van de Raad van Bestuur ontvangen. De intensieve en constructieve overleggen met de bestuurder hebben er telkens toe geleid dat de OR tot gefundeerde besluiten kon komen. Naast enkele arbeidsgerelateerde onderwerpen betroffen de aanvragen onder meer de overnames van Pro-Fa Automation en Nsecure en het meerderheidsbelang dat Triton in de zomer van 2017 in Unica heeft genomen.

Triton en Unica

In juli 2017 heeft de Raad van Bestuur van Unica bekend gemaakt dat er een mede-eigenaar voor het bedrijf is aangetrokken. De OR is in een zeer vroeg stadium op de hoogte gesteld dat aandeelhouder familie Van Vliet de wens had uitgesproken

om een extra aandeelhouder voor Unica aan te trekken. Ook Unica Schutte ICT, dat een eigen OR heeft, is geïnformeerd en betrokken bij de bijbehorende adviesaanvraag. De Raad van Bestuur heeft beide ondernemingsraden zeer intensief bij dit proces betrokken en hen van alle gewenste informatie voorzien.

Om de Raad van Bestuur een goed advies te kunnen geven is er een tijdelijke commissie samengesteld en zijn er twee externe adviseurs aangetrokken om de OR te ondersteunen met betrekking tot financiële en juridische zaken. Tijdens de gesprekken met de familie Van Vliet en de Raad van Bestuur bleek dat de wens voor behoud van de cultuur en continuering van de strategie van Unica de belangrijkste voorwaarden waren in de zoektocht naar een mede-eigenaar. Dat uitgangspunt is gedurende het gehele proces duidelijk leidend geweest.

Na selectie heeft de OR ook de gelegenheid gehad om kennis te maken met Luc Hendriks, vertegenwoordiger namens Triton. Daarbij bleek dat de belangen van Triton en die van Unica elkaar niet ontlopen en dat de Raad van Bestuur het huidige beleid kan blijven uitvoeren. Dat sterkte de OR in de overtuiging dat er voor de medewerkers eigenlijk niets verandert: Unica blijft Unica! De OR is dan ook positief over de keuze van de familie Van Vliet en de Raad van Bestuur voor Triton als nieuwe mede-eigenaar. De OR is de familie Van Vliet dankbaar voor de keuze om de identiteit van Unica zoveel mogelijk te laten behouden.

Eind 2017 is Luc Hendriks op voordracht van Triton benoemd als commissaris. Henk ten Hove is op voordracht van de familie Van Vliet aangebleven als commissaris. In de persoon van voorzitter Michiel Jaski is de Raad van Commissarissen (RvC) gecompleteerd. Ook over de profielschetsen van de RvC-leden heeft de OR zijn mening kunnen en mogen geven.

Voor de OR was deze adviesaanvraag een zeer uitdagend traject, dat vanaf de eerste informatie tot aan het advies zeer intensief en leerzaam is geweest. De uitstekende samenwerking tussen de ondernemingsraden, de Raad van Bestuur en de adviseurs heeft ons ervan overtuigd dat er een juiste keuze is gemaakt waar Unica sterker door is geworden en nog beter voorbereid op de toekomst.

Overname Pro-Fa Automation

In juni 2017, tijdens het proces voor het aantrekken van een mede-eigenaar voor Unica, kondigde de Raad van Bestuur ook aan dat het de overname van Pro-Fa Automation wilde realiseren. Pro-Fa Automation is een specialist in het ontwikkelen en implementeren van industriële automatisering, die een goede aanvulling vormt op de industriële activiteiten van Unica. Deze overname wilde de Raad van Bestuur niet zonder (positief) advies van de OR doorzetten. Door ook hierover constructief overleg te voeren is door de OR positief op deze aanvraag gereageerd. ➡

Overname Nsecure

De OR ontving in oktober een adviesaanvraag met betrekking tot de gewenste overname van Nsecure, een toonaangevende security management specialist voor complexe toegangscontrole en beveiligingsvraagstukken, die een versterking en verbreding vormt van de kennis die Unica al in huis heeft op dit gebied. Na toelichting vanuit de Raad van Bestuur op welke vlakken deze overname een versterking voor Unica betekent, heeft de OR ook over deze overname een positief advies gegeven.

Commissies

Binnen de OR is een aantal commissies actief. Soms betreft het commissies voor specifieke aanvragen, zoals in het geval van het mede-eigenaarschap van Triton in Unica waarvoor een tijdelijke commissie is gevormd. Veel commissies zijn permanent en houden zich bezig met specifieke onderwerpen zoals veiligheid, welzijn, gezondheid en milieu (VWGM), financiën en communicatie. In de commissies zitten niet alleen leden van de OR, maar soms ook niet-OR-leden met specifieke vakkennis. De commissies overleggen zelfstandig met de betrokkenen en rapporteren aan de OR. Het op deze manier werken met de commissies is erg effectief. De uiteindelijke adviezen worden altijd met meerderheid van stemmen van de gehele OR genomen.

Vooruitblik 2018

De OR heeft 2017 ervaren als een zeer druk, maar vooral boeiend en uitdagend jaar. Het aantal advies- en instemmingsaanvragen, en daardoor de overlegmomenten met

de Raad van Bestuur, was niet eerder zo hoog. Het is een teken dat Unica momenteel sterk in beweging is en de vooruitzichten goed zijn.

De keuze van de familie Van Vliet om een deel van het belang in Unica af te staan aan derden lijkt een goede keuze, waarmee het voortbestaan van Unica in zijn huidige, groeiende vorm nog beter is gewaarborgd. De OR ziet er dan ook naar uit om net als in 2017 een constructieve bijdrage te blijven leveren aan de positieve vooruitzichten voor Unica in de komende jaren.

Hoevelaken, 28 februari 2018

Peter Ouwens

Ron van Rijswijk

René van der Hout

TU/e en Unica boeken succes met ondernemende samenwerking

TU/e Technische Universiteit
Eindhoven
University of Technology

**“Ondernemend
samenwerken
draait om meerwaarde
toevoegen”**

Ronald van Natten
TU/e

Ronald van Natten, hoofd Beheer en Onderhoud van de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e), is blij verrast door de ondernemende samenwerking met Unica voor het resultaatgericht technisch beheer. “Unica stelde een fulltime contractmanager aan voor deze opdracht, dat doet geen enkele andere partij.”

De campus van de TU/e moet in 2030 voor 50% energieneutraal zijn. “We willen het maximale uit onze gebouwen halen en een aangename omgeving creëren voor onze studenten en medewerkers”, aldus Ronald.

Samen succesvol zijn

De TU/e gaat voor succes. “We willen ondernemend samenwerken en dan draait het om

meerwaarde toevoegen. Welke activiteiten kunnen onze partners ontplooiën om successen te behalen? En welke factoren zien zij in de hele keten die dit succes kunnen beïnvloeden? Unica begreep dat als wij succesvol zijn, zij dat ook zijn.” In 2016 ondertekenden Unica en de TU/e een contract voor het beheer van alle werktuigbouwkundige installaties en een comfortabel binnenklimaat. De opdracht behelst een oppervlakte van meer dan 260.000 m².

Stimulerend

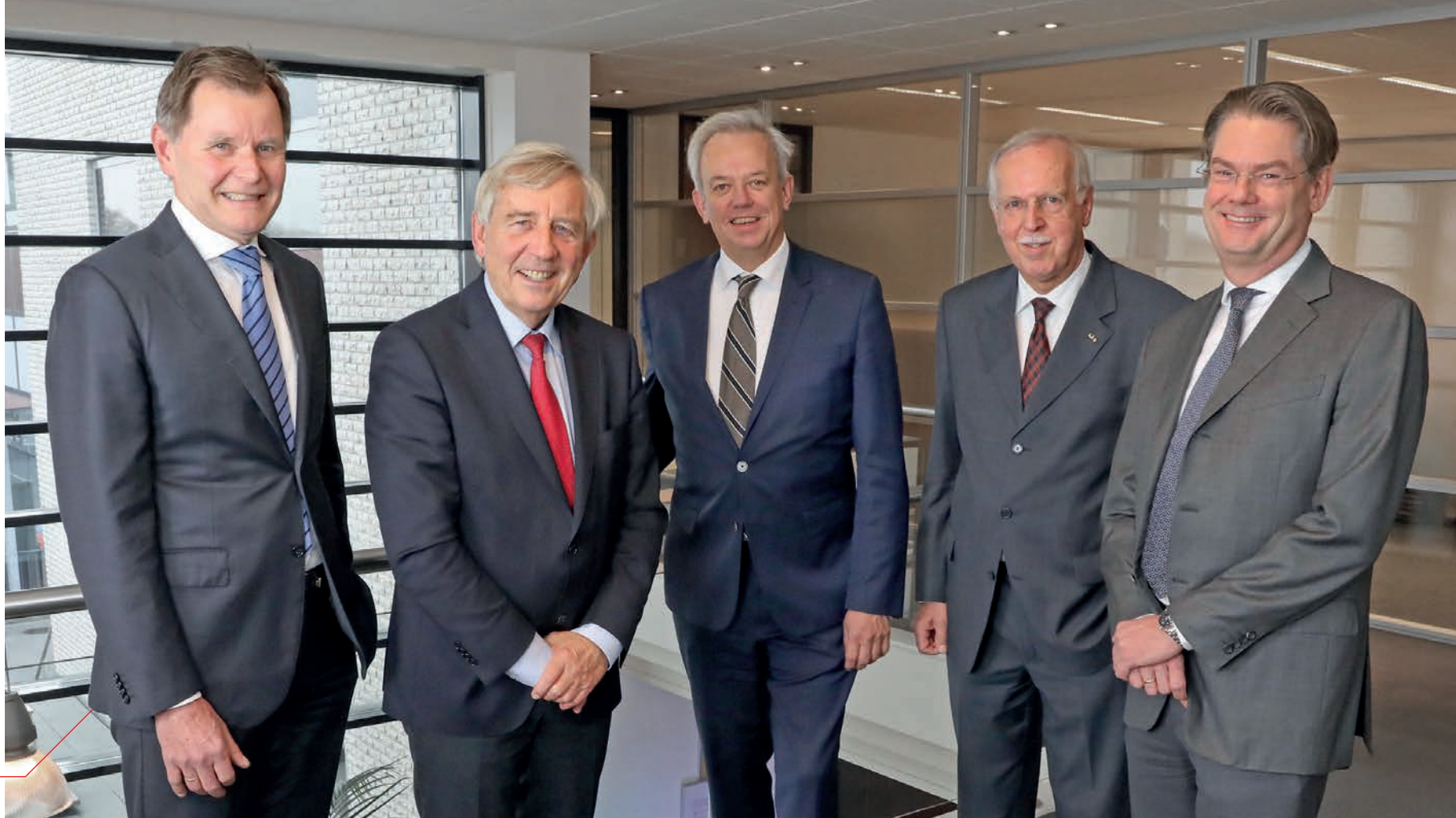
De nauwe samenwerking ervaart Ronald als stimulerend. “Zo’n besluit van Unica om een contractmanager permanent aan te stellen heeft een enorme positieve invloed op de implementatie, continuïteit van onze primaire

processen en de klanttevredenheid. Wij waardeerden het zeer dat de contractmanager snel met initiatieven kwam en zich inspande voor een goede onderlinge samenwerking tussen de zes contractpartners.” Ronald ziet de toekomst positief tegemoet. “We kennen elkaar pas anderhalf jaar, maar Unica heeft al successen geboekt. Als we blijven samenwerken, dan blijven we succesvol.”

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

INTERVIEW

(v.l.n.r.)
Henk ten Hove
Daan van Vliet
Michiel Jaski
André van Rhee
Luc Hendriks

4 Verslag van de Raad van Commissarissen

De jaarrekening 2017 is door de Raad van Bestuur (RvB) opgemaakt en door Deloitte Accountants gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De raad heeft de bevindingen in aanwezigheid van de RvB met de accountant besproken en de jaarrekening op 28 februari 2018 ondertekend. Wij stellen de aandeelhouders voor om de jaarrekening aldus vast te stellen en het voorstel voor resultaatbestemming van de RvB te aanvaarden. Tevens bevelen wij aan om decharge te verlenen aan de RvB voor het gevoerde beheer en aan onze raad voor het gehouden toezicht.

Na een zorgvuldig selectieproces is door de familie Van Vliet, die gedurende de afgelopen 65 jaar de volledige zeggenschap in Unica heeft gehad, in oktober 2017 in nauw overleg met onze raad en de RvB een indirect meerderheidsbelang (51%) in de vennootschap overgedragen aan de investeringsmaatschappij Triton. Zelf blijft de familie Van Vliet als grote minderheidsaandeelhouder nauw betrokken bij de onderneming. Wij juichen deze ontwikkeling toe, daar ze met behoud van de cultuur van het bedrijf de mogelijkheid biedt om de succesvolle strategie versneld en versterkt te realiseren.

De wijziging in de eigendomsverhoudingen had uiteraard ook gevolgen voor de samenstelling van onze raad. Gekozen is voor een drie-hoofdige Raad van Commissarissen (RvC), waarvan beide grootaandeelhouders elk één commissaris voordragen met een nieuwe

voorzitter als derde commissaris. Dientengevolge zijn eind 2017 André van Rhee en Daan van Vliet teruggetreden uit de raad, is Henk ten Hove op voordracht van de familie Van Vliet aangebleven, is Luc Hendriks op voordracht van Triton benoemd en is Michiel Jaski namens beide grootaandeelhouders tot voorzitter van de raad benoemd.

De samenstelling van de RvB is ongewijzigd gebleven met John Quist als CEO en Bert Moser als CFO. De coördinatie binnen de primair decentraal opgezette organisatie wordt met ingang van 2018 versterkt met het nieuw ingestelde Executive Committee, waarin naast de leden van de RvB vertegenwoordigers van het management van de bedrijfssegmenten Building Services en Building Projects, de gespecialiseerde bedrijven en Shared Services zijn opgenomen.

De raad heeft zevenmaal regulier vergaderd in aanwezigheid van de RvB, aangevuld met vele informele bijeenkomsten in velerlei samenstelling in verband met de wijzigende eigendomsverhoudingen, enkele acquisities en het formeren van een nieuwe RvC. Buiten de normale onderwerpen als marktontwikkelingen, (financiële) gang van zaken, risicomanagement, procesverbetering en budgettering was er in het bijzonder aandacht voor managementontwikkeling, commerciële focus, samenwerkingsvormen en ICT-ontwikkelingen. Traditiegetrouw werd eenmaal een afvaardiging

van de Ondernemingsraad uitgenodigd voor een gedachtewisseling over velerlei onderwerpen.

De marktomstandigheden hebben zich in het afgelopen jaar versterkt hersteld, waarvan vooral in het segment Building Services en door de gespecialiseerde bedrijven kon worden geprofiteerd door een gezonde groei in volume en resultaat. Voor nieuwbouw en renovatie in de utiliteitssector (Building Projects) is de marktomgeving nog steeds uitdagend, maar hier hebben organisatorische ingrepen en procesverbeteringen ondanks een gelijk gebleven volume het resultaat sterk positief beïnvloed.

Het management is erin geslaagd om in een jaar vol afleiding rond de eigendomswijziging en de acquisities van Pro-Fa Automation in juli en Nsecure in november de focus op de eigen verbeterprogramma's te houden met als resultaat wederom een recordjaar in zowel omzet als winst. De genoemde acquisities zijn beide belangrijke stappen in de versterking van onze markt- en kennispositie in de strategische focusgebieden Industry Solutions en Security. Nog steeds doen de behaalde marges maar beperkt recht aan het risico en de toegevoegde waarde van onze activiteiten, maar de trend is onmiskenbaar positief. ➡

› Het management is erin geslaagd om in een jaar vol afleiding de focus op de eigen verbeterprogramma's te houden

Het perspectief voor Unica voor de komende jaren is gunstig. De combinatie van positieve marktverwachtingen en een doelgerichte strategie biedt Unica de gelegenheid zich verder te ontwikkelen. Daarnaast verwacht het bedrijf middels acquisities zijn positie in met name de gespecialiseerde activiteiten te versterken. Bij dit alles zal de focus op verdere margeverbetering onverminderd hoog op de agenda staan. Een belangrijke uitdaging ligt in het aantrekken en behouden van medewerkers in een zeer competitieve arbeidsmarkt. Unica heeft hierbij sterke troeven met zijn innovatieve aanpak van maatschappelijk relevante thema's als duurzaamheid, gezondheid, veiligheid en comfort, met daarnaast veel aandacht voor het behouden en waar mogelijk verbeteren van een aantrekkelijk werkklimaat.

Met genoeg zien we de vaste klantenkring van Unica gestaag uitbreiden, hetgeen duidt op vertrouwen in de oplossingen, kunde en mensen van de onderneming. Daarvoor danken wij onze opdrachtgevers. Ook willen wij de leden van de Ondernemingsraad danken voor hun kritische, maar steeds constructieve rol in belang van bedrijf en personeel. 2017 was ook

voor hen een bijzonder veeleisend jaar. Tenslotte onze dank en waardering voor de inzet en resultaten van de RvB, het management en alle medewerkers in een jaar waar we met gepaste trots en vertrouwen in de toekomst op terugzien.

Hoevelaken, 28 februari 2018

Raad van Commissarissen gedurende 2017:

André van Rhee, voorzitter

Henk ten Hove

Daan van Vliet

Raad van Commissarissen vanaf 2018:

Michiel Jaski, voorzitter

Luc Hendriks

Henk ten Hove

Gemeente Den Haag blij met kwaliteitswerk Unica

***“Wekelijks
overleg en zelfs
nachtwerk werden
niet geschuwd”***

Michiel van der Valk
Gemeente Den Haag

Michiel van der Valk, senior projectleider bij de gemeente Den Haag, is verantwoordelijk voor de renovatie van het 50 jaar oude World Forum Congrescentrum. Om de congresbezoekers niet te storen, werkte Unica soms zelfs 's nachts aan het verbeteren en verduurzamen van de installaties. “Het geheim van ons succes? Communiceren, communiceren en nog eens communiceren.”

Naast een goede prijs gaven planning, flexibiliteit, kwaliteit, referenties en de projectmatige insteek van Unica de doorslag bij de gunning. Michiel: “De gemeente Den Haag wil in 2040 CO₂-neutraal zijn en Unica denkt hier actief in mee. Unica kan ook snel schakelen op niveau. In no-time zat de directeur aan tafel.

Dat is fijn, want zo kun je direct goede afspraken maken. Ook de communicatie met onze adviseurs en twee nevenaannemers ging goed. Unica heeft kwaliteit geleverd, onder grote tijdsdruk.”

Nachtwerk

Het congrescentrum is tijdens de renovatie ‘gewoon’ open gebleven. “Dat is bijzonder, want het was een ingewikkeld project”, vertelt Michiel. “We hadden veel afstemming met de huurder: wanneer staan congressen gepland en welke ruimte is wanneer beschikbaar voor werkzaamheden? Als je een boor in de muur zet, hoor je dat door het hele gebouw. Daar wil je 5.000 congresbezoekers niet mee lastigvallen. Gelukkig toonde Unica zich flexibel: wekelijks overleg en zelfs nachtwerk werden niet geschuwd om meters te kunnen maken.”

Klaar voor de toekomst

Tot groot genoegen van Michiel heeft Unica 6.000 gedigitaliseerde bouwkundige en constructieve tekeningen van de architect gebruikt om een BIM-model te maken. “Dat is een grote hulp geweest en een enorme stap in het onderhoud en beheer van het pand. Alles bij elkaar heb ik heel fijn met Unica samengewerkt.” 📌

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

De directie van Unica,
met v.l.n.r. Jan Vervoorn,
Laurens de Lange,
Herbert Rabelink,
Bert Moser en
John Quist.

5 Bestuursverslag

Maatschappelijke waarde

Bestuursverslag

Economische prestaties en resultaten

De Nederlandse economie groeide in 2017 onverminderd met zo'n 2,5%. Het nieuw aangetreden kabinet voegde het beleidsterrein 'klimaat' toe (ministerie van Economische Zaken en Klimaat). Hierdoor kwam er meer aandacht voor het behalen van de doelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs (december 2015). Het kabinet heeft vastgelegd dat de CO₂-uitstoot in Nederland in 2030 met 49% moet zijn teruggebracht ten opzichte van de uitstoot in 1990 CO₂-neutraal in 2050). Ook heeft de overheid het doel om te komen tot een 'gasloze' samenleving.

Vanuit zijn leidende positie als meest duurzame technisch dienstverlener in Nederland juicht Unica bovenstaande ontwikkelingen van harte toe. In de vele jaren dat Unica al betrokken is bij het verduurzamen van de gebouwde omgeving, is gebleken dat het succes wordt bepaald door een zeer diverse aanpak en het aanbieden van zo concreet mogelijke oplossingen. Onder 'Doeltreffend Duurzaam' gaan we hier later in dit verslag dieper op in.

De vooruitzichten zijn goed, er is de komende jaren veel werk te verzetten. Maar de ontwikkeling naar een duurzame samenleving moet nog op gang komen, de omzetgroei in voor Unica relevante markten is nog beperkt en de marges staan nog steeds onder druk.

Onder deze omstandigheden wist Unica het afgelopen jaar desondanks sterke groeicijfers te realiseren. Unica boekte in 2017 een omzet van € 398 miljoen (2016: € 359 miljoen); een stijging van meer dan 10%. De nettowinst steeg van bijna € 12 miljoen in 2016 naar € 18 miljoen in 2017, een toename van bijna 50%.

Met deze resultaten was 2017 voor Unica het beste jaar in zijn bijna 85-jarige geschiedenis. De omzetstijging en de resultaatverbetering werden voor het overgrote deel gerealiseerd door autonome groei. De effecten van de in 2017 gerealiseerde acquisities zullen voor het grootste gedeelte pas in 2018 zichtbaar worden. Unica behoort tot de 'Top 250 Groei-bedrijven van Nederland', gepubliceerd door NLGroei, een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Organisatorische prestaties

Unica bestaat uit een netwerk van bedrijven die zelfstandig en onafhankelijk opereren en tegelijkertijd nauw samenwerken om klanten integrale oplossingen te kunnen bieden. Dit netwerk van bedrijven kan worden onderverdeeld in drie segmenten: Building Services, Building Projects en gespecialiseerde bedrijven.

Building Services

Het onderdeel Building Services zette de eerder ingezette groei in 2017 door, zowel in omzet als in rendement. De focus op klantgerichtheid gecombineerd met operational excellence ligt aan de basis van deze groei. Building Services heeft een uitgebreid portfolio van contracten. Dit is een belangrijk onderdeel van de recurring revenue van Unica.

Building Projects

In 2017 was het onderdeel Building Projects erg succesvol. Bij een licht gestegen omzet nam het resultaat sterk toe. Door in een vroeg stadium bij het verwerven en aannemen van een project verschillende disciplines te betrekken en door te werken met een risico-register kunnen maatregelen worden genomen om risico's te beperken. In combinatie met een sterke focus op de effectiviteit en het efficiënt uitvoeren van projecten heeft dat geleid tot een sterke rendementsstijging.

Gespecialiseerde bedrijven

Net als in voorgaande jaren leverden de gespecialiseerde bedrijven in 2017 een groeiende bijdrage aan de omzet en het resultaat van Unica. Met de oplossingen die deze bedrijven aanbieden verruimt Unica zijn portfolio, wat van toegevoegde waarde is binnen de veranderende markt van technische dienstverlening. ➡

Het bieden van integrale oplossingen en een hoge toegevoegde waarde blijft de komende jaren een belangrijk speerpunt voor de gespecialiseerde bedrijven en de acquisitie-agenda van Unica.

Door de groeiende behoefte aan integrale dienstverlening wordt de bovengenoemde onderverdeling overigens steeds minder belangrijk. De focus verschuift naar het zo goed mogelijk laten samenwerken van het netwerk van bedrijven, waarmee Unica de zeer uiteenlopende vragen vanuit de markt adequaat en integraal kan beantwoorden.

Markontwikkelingen

De externe omgeving waarin Unica opereert liet in 2017 een gezonde groei zien. Na vele jaren van krimp en faillissementen in de branche zette het voorzichtige herstel, dat in 2016 werd ingezet, zich het afgelopen jaar door. De financiële ruimte voor het upgraden, verduurzamen en transformeren van bestaande gebouwen nam verder toe en de aandacht voor de energietransitie groeit en is structureel. De verwachting is dat deze thema's in de komende jaren alleen maar meer aandacht en focus zullen krijgen. Unica kan zich met de diversiteit van zijn dienstverlening op deze thema's onderscheiden. Als integraal aanbieder van oplossingen op het gebied van comfort, veiligheid, gezondheid en duurzaamheid kan Unica als kennispartner optreden en samen met klanten en ketenpartners invulling geven aan de duurzame transformatie van gebouwen.

Innovatie is en blijft noodzakelijk om binnen de veranderende markt toegevoegde waarde te kunnen blijven bieden. Ontwikkelingen zoals IoT (Internet of Things), Predictive Maintenance, Augmented Reality en Artificial Intelligence zullen het vakgebied blijvend veranderen. Het steeds 'slimmer' worden van gebouwen leidt tot nieuwe behoeften, oplossingen en verdienmodellen.

Strategie en organisatieontwikkeling

Unica en Triton

Voor Unica was 2017 een belangrijk jaar in termen van de eigendomsstructuur. De laatste 65 jaar van zijn bijna 85-jarige historie is Unica in handen geweest van de familie Van Vliet. Begin 2017 heeft de familie, in samenspraak met de Raad van Bestuur, besloten de afhankelijkheid ten aanzien van het bedrijf te verminderen. Met de zeer positieve resultaten en vooruitzichten zag de familie dit als het perfecte moment om een verbreding van de aandeelhoudersstructuur te realiseren.

De aandeelhouder en Raad van Bestuur van Unica zijn een proces gestart waarin gesproken is met een select aantal financiële partijen. In dit proces bleek dat de investeringsmaatschappij Triton het beste past bij de cultuur, werkwijze, identiteit en bedrijfsfilosofie van Unica. In juli is aangekondigd dat Triton een overeenkomst is aangegaan om een belang van 51% te nemen in Unica. Na goedkeuring van de Europese mededingingsautoriteit is de overeenkomst in oktober geëffectueerd.

De familie Van Vliet blijft een aanzienlijk minderheidsbelang houden in de onderneming. De Triton-fondsen investeren in en ondersteunen de positieve ontwikkeling van middelgrote ondernemingen met het hoofdkantoor in Europa. De fondsen worden geleid door ervaren teams in Europa, de Verenigde Staten en China. Triton richt zich op industriële bedrijven, ondernemingen actief in de zakelijke dienstverlening en de sector consumentenproducten. De investeringsmaatschappij streeft ernaar om op langere termijn positieve veranderingen te realiseren bij de bedrijven waarin zij investeert en zo bij te dragen aan het bouwen van betere bedrijven. Het portfolio van Triton bestond halverwege 2017 uit 31 bedrijven met een gecombineerde omzet van € 14,8 miljard en circa 90.000 medewerkers.

De Raad van Bestuur is zeer positief gestemd over de komst van de nieuwe aandeelhouder. Met Triton heeft Unica er een nieuwe en financieel sterke aandeelhouder bij die kan helpen om Unica verder te laten groeien volgens de enkele jaren geleden ingezette succesvolle strategie. Triton omarmt de identiteit, waarden en langetermijnvisie van Unica. Verder heeft Triton veel ervaring met innovatieve bedrijven en kan het Unica op veel relevante terreinen helpen. De dagelijkse leiding van Unica blijft in handen van de ongewijzigde Raad van Bestuur. De familie Van Vliet zal als grootaandeelhouder ook in de komende jaren strategisch betrokken blijven.

› Behoud van de sterke cultuur, decentraal leiderschap en de kenmerken van een familiebedrijf zijn belangrijke uitgangspunten van de strategie

Raad van Commissarissen

Met de komst van Triton als nieuwe aandeelhouder is ook de samenstelling van de Raad van Commissarissen (RvC) gewijzigd. André van Rhee is als voorzitter van de RvC teruggetreden na meer dan 30 jaar betrokken te zijn geweest bij Unica. Hij heeft Unica zien veranderen en groeien en heeft altijd op zeer professionele wijze en met veel wijsheid en ervaring het toezicht op het bedrijf gestalte gegeven. Unica is hem dan ook veel dank verschuldigd voor zijn enorme inzet al die jaren. Ook is Daan van Vliet teruggetreden, die als eigenaar van het bedrijf en voormalig CEO zitting had in de RvC. Als grootaandeelhouder blijft hij zeer nauw betrokken bij het bedrijf. In de nieuwe samenstelling van de RvC is Michiel Jaski benoemd tot voorzitter. Daarmee voegt Unica een bestuurder met veel senioriteit en ervaring in het bedrijfsleven toe aan de organisatie. Jaski is eveneens lid van de RvC bij AkzoNobel, hij bekleedde managementposities bij Shell, was lid van de Raad van Bestuur bij ingenieursbureau Arcadis, CEO en bestuursvoorzitter van

Grontmij en tot voor kort CEO van de Duitse vastgoedonderneming Officefirst. Naast Jaski bestaat de Raad van Commissarissen uit Luc Hendriks en Henk ten Hove. Hendriks is benoemd op voordracht van Triton. Het aanblijven van Ten Hove, die sinds 2014 zitting heeft in de RvC van Unica, is op voordracht van de familie Van Vliet.

Acquisities

Zoals eerder vermeld bestaat de groeistrategie van Unica uit een combinatie van autonome groei en gerichte acquisities. Op het terrein van acquisities is 2017 voor Unica ook een belangrijk jaar geweest.

In juli heeft Unica industrieel automatiseerder Pro-Fa Automation overgenomen. De overname sluit aan bij het beleid van Unica om zich te richten op een bredere dienstverlening in de markt voor industriële automatisering. Unica Industry Solutions is al actief in de markt voor gebouw- en procesautomatisering in de procesindustrie, waterbranche en maakindustrie. Het bedrijf richt zich primair op de nieuwbouw, upgrades en migraties van technische installaties. Met de strategische acquisitie van Pro-Fa Automation wil Unica nog beter inspelen op het groeiende belang van industriële automatisering bij productieprocessen.

Pro-Fa Automation is sinds de oprichting in 2006 uitgegroeid tot een gerespecteerde speler in de markt van industriële automatisering. Het levert diensten voor bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie, chemie, farma

en metaalindustrie. Pro-Fa Automation zorgt ervoor dat klanten concurrerend kunnen blijven produceren door MES-, SCADA- en PLC-projecten uit te voeren die helpen bij het verbeteren van de bedrijfsvoering en het verkrijgen van meer inzicht in processen, kostprijs en performance. Dit doet Pro-Fa Automation voor gerenommeerde multinationals, mkb- en nutsbedrijven.

In november heeft Unica security management specialist Nsecure overgenomen. Nsecure was onderdeel van het beursgenoteerde Nedap en staat bekend als een toonaangevend specialist op het gebied van complexe toegangs- en veiligheidsvraagstukken. Met de overname verbreedt Unica zijn gespecialiseerde kennis op het gebied van security management en toegangscontrole. Unica is reeds lange tijd actief in dit domein met het bedrijf Unica Security. De toevoeging van Nsecure betekent een nieuwe versterking van de mogelijkheden om integrale technologische oplossingen voor klanten te bieden.

Nsecure fungeert als partner en regisseur voor de totale keten van toegangsverlening voor zijn klanten. Dat gaat verder dan alleen toegangsbeveiliging: Nsecure realiseert ook integratie met dataplatforms, verzorgt identificatie- en autorisatieoplossingen, biedt verificatie-toepassingen voor privacygevoelige persoonsgegevens en kan klanten dankzij de koppeling met facilitaire systemen aanvullende toegevoegde waarde bieden. Nsecure is onder meer actief in de bancaire sector, de verzekeringswereld en voor industriële ➔

complexen, allemaal omgevingen waar sprake is van complexe toegangs- en beveiligingsvraagstukken.

Vanuit Unica Security is de afgelopen jaren al een trackrecord opgebouwd binnen het securitydomein, wat onder meer resulteerde in de omvangrijke opdracht voor de realisatie van het nieuwe Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem (DBBS), dat Unica gezamenlijk met Thales verzorgt.

Met de overname van Nsecure krijgt Unica toegang tot nieuwe gespecialiseerde kennis, waarmee de technische oplossingen die Unica voor gebouwen biedt verder verstevigd kunnen worden.

Met de komst van de nieuwe aandeelhouder Triton en de acquisities van Pro-Fa Automation en Nsecure heeft Unica belangrijke stappen gezet in het verder versterken van zijn positie als grootste onafhankelijke technisch dienstverlener van Nederland. De huidige structuur, waarbij Unica bestaat uit een netwerk van bedrijven met decentraal leiderschap en zonder enige vorm van matrixorganisatie, wordt gezien als een belangrijke strategische kracht.

Strategische koers

Unica is de afgelopen jaren sterk gegroeid, zowel qua omzet als in winstgevendheid, en is op weg naar een omzetniveau van € 500 miljoen in de komende jaren. Het bedrijf is uitstekend gepositioneerd om in te spelen op en te profiteren van (nieuwe) vragen in de markt op het gebied van duurzame gebouwen en installaties en intelligentie in de gebouwde omgeving. De strategie van Unica is om deze groei te realiseren door een combinatie van autonome groei aangevuld met gerichte acquisities. Behoud van de sterke cultuur, decentraal leiderschap en de kenmerken van een familiebedrijf zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Shared Services

De kwaliteitsinjecties in de Shared Services, zoals die in 2016 zijn ingezet, hebben in 2017

hun beslag gekregen in de organisatie. Dit geldt voor de beleidsterreinen ICT, supply chain management, procurement, marketing & communicatie, juridische zaken en HRM.

Ondernemingsraad

Tenslotte is het belangrijk te vermelden dat de Ondernemingsraad (OR) een constructieve en belangrijke rol heeft gespeeld bij het vinden en beoordelen van de nieuwe aandeelhouder en de acquisities die hebben plaatsgevonden. Hoewel dit voor de OR-leden een zware extra belasting betekende boven op hun reguliere takenpakket, heeft de OR dit zeer professioneel en serieus ter hand genomen en met zijn inbreng een belangrijke bijdrage geleverd aan dit succes.

Risicomanagement

De grondhouding van Unica ten aanzien van risicobeheersing is het structureel en op geïntegreerde wijze tijdig identificeren en volgen van significante kansen en risico's. Bij de realisatie van de strategie maakt Unica binnen de risicobereidheid van de onderneming continu de afweging tussen rendement en risico. Opdrachten boven de € 5 miljoen moeten schriftelijk worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Bij opdrachten boven de € 10 miljoen is de Raad van Commissarissen betrokken.

De in 2016 opgezette juridische afdeling heeft ten doel om onder andere de risico's bij contractvorming en joint ventures te verminderen. Dit komt de kwaliteit van de dienstverlening ten goede en moet resulteren in ➤

Pro-Fa Automation vergroot industriële klantwaarde Unica

***“We kwamen
er al gauw achter
dat Unica zeer
vooruitstrevend is”***

Jan de Haan, Mark Satink
en Christ Oomen
Pro-Fa Automation

Jan de Haan, Mark Satink en Christ Oomen vormen samen de directie van industrieel automatiseerder Pro-Fa Automation, dat sinds de zomer van 2017 deel uitmaakt van het Unica-netwerk van bedrijven.

“We zijn wel vaker benaderd door bedrijven die ons wilden overnemen, maar zijn daar nooit op ingegaan omdat we niet wilden verdwijnen in een groter geheel”, zegt Jan. “Met Unica was er wél een match. Unica is weliswaar groot, maar het is een organisatie met een no-nonsense stijl, die afspraken nakomt, snel kan schakelen en veel ruimte biedt aan ondernemerschap. Dat spreekt ons enorm aan.”

Vooroordeel

De eerste indruk van een wat traditionele installateur hebben de heren snel moeten bijstellen. Jan: “We kwamen er al gauw achter

dat Unica juist zeer vooruitstrevend is en dat er heel veel kennis in het bedrijf aanwezig is. Het is een betrouwbare partner die garant staat voor kwaliteit en innovatie. Het is goed dat Unica zich steeds beter profileert en zichtbaarder wordt. Het is een bedrijf om trots op te zijn!” Hoewel de samenwerking pril is, schuiven Pro-Fa Automation en Unica al geregeld samen aan bij klanten. “Dat gaat vanzelf”, vertelt Mark. “We zijn allemaal enthousiast en vinden het leuk om nieuwe kansen te benutten. Onze nieuwe Unica-collega’s zijn zeer bereidwillig en oprecht geïnteresseerd in wat we doen. Daardoor voelen we ons erg welkom.”

Alles onder één dak

Met Pro-Fa Automation kan Unica klanten een geïntegreerde totaaloplossing bieden inclusief de cruciale software-component. “Met Pro-Fa hebben we ons altijd gefocust

op onze kracht - het ontwikkelen en implementeren van industriële automatiseringsoplossingen - en andere disciplines bewust buiten de deur gehouden”, vertelt Christ. “Bij Unica kunnen we blijven doen waar we goed in zijn en doorgroeien. Daarbij merken we nu al dat veel klanten het fijn vinden dat zij voor alle disciplines bij één partij terecht kunnen.”

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

Overname van Nsecure door Unica opent nieuwe deuren

“Hoe complexer de omgeving, hoe beter wij ons thuis voelen”

Hans van Driel
Nsecure

In november 2017 nam Unica Nsecure over. Het bedrijf – onderdeel van het beursgenoteerde Nedap – heeft een toonaangevend specialisme in complexe toegangs- en veiligheidsvraagstukken. “De overname geeft ons ruimte en energie om te groeien”, zegt Hans van Driel, directeur van Nsecure.

Nsecure besloot samen met Nedap op zoek te gaan naar een andere aandeelhouder. Na een selectieprocedure – met bijna tachtig geïnteresseerden, waarvan zestien heel serieus – bleef Unica als beste kandidaat over. Hans: “Al na het eerste contact met Unica had ik een goed gevoel. Bovendien konden we onze bedrijfsnaam houden, onze strategie blijven volgen en zelfstandig blijven ondernemen. Dat zijn voor mij heel belangrijke punten.”

Marktleider

Als securityspecialist is Nsecure al 23 jaar een belangrijke partner voor de financiële dienstverlening, overheid, industrie en grote ondernemingen. Hans: “Hoe complexer de omgeving, hoe beter wij ons thuis voelen. Nsecure is marktleider in access control en identity management. De vele data op gebied van persoonsgegevens vraagt een hoge mate van privacy en security; dit is ons op het lijf geschreven. De grote hoeveelheid van meer dan 1 miljoen actieve passen onderstreept onze marktpositie in Nederland.”

Wisselwerking

Dat Nedap Nsecure verkocht aan Unica was vooral een strategische beslissing. “Via het netwerk dat Unica meebrengt kunnen wij onze markt nog meer vergroten.

Het opent veel nieuwe deuren naar een succesvolle toekomst. Omgekeerd kunnen wij Unica – en met name Unica Security – ook zeer veel brengen met onze kennis. Het versterkt de mogelijkheden om klanten nieuwe integrale technologische oplossingen te bieden, want die behoefte groeit. We kunnen elkaar dus verder helpen en het maakt beide partijen beter en sterker.”

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

een verdere afname van het aantal disputen en de faalkosten bij de uitvoering van de werkzaamheden. In 2017 zijn de effecten al duidelijk zichtbaar geworden. Zo waren er minder disputen en zag het onderdeel Building Projects de financiële resultaten sterk verbeteren. In 2018 zal de juridische afdeling verder worden uitgebreid.

Het in 2016 ingerichte nieuwe financiële dashboard voor een eenduidige evaluatie van de financiële prestaties van met name de onderdelen Building Projects en Building Services is volledig uitgerold in de organisatie. Dit betekent dat het financiële dashboard na de afsluiting van de maandcijfers gedetailleerd kan worden besproken met de respectievelijke directies, zodat waar nodig snel en adequaat bijsturingsacties kunnen worden afgesproken.

In 2017 zijn vijf nieuwe recruiters aangesteld. Dit mitigeert het risico dat er, in een steeds krappere wordende arbeidsmarkt, onvoldoende goed gekwalificeerde medewerkers kunnen worden aangetrokken.

De commerciële, operationele en financiële risico's bij het verwerven en uitvoeren van opdrachten zijn verder verminderd door een veelheid van maatregelen, zoals het invoeren van bid-forms voor de RFI/RFP fase, verhoogde aandacht voor operationele risico's in de tenderfase door onder andere een project-control systeem, en verhoogde aandacht voor werkkapitaal. Voor het aantrekken van financiering wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen.

Unica legt de focus op recurring business met als doel goede voorspelbaarheid van de kasstroom en een grote continuïteit in de orderportefeuille. Risicobeheersing is verankerd in de businessplanning en wordt verder geprofessionaliseerd. Zo krijgen onderwerpen als strategische risico's, marktrisico's, marktpositioneringen en financiële outlook nog meer aandacht. Het kwaliteitsniveau van de het management bij de Shared Services is verder verhoogd, onder meer bij de afdelingen Procurement, HRM en ICT.

Diverse maatregelen zijn van kracht om compliance risico's te voorkomen. De Unica gedragsregels zijn beschreven in het boekje 'Wij zijn Unica', dat aan iedere medewerker is verstrekt. Het management van Unica wordt op regelmatige wijze getraind in ethiek en compliance.

Commercie

De focus op gecoördineerde commerciële slagkracht heeft ook in 2017 in belangrijke mate bijgedragen aan de omzetgroei en de rendementsverbetering van Unica. Zo zijn de zogenaamde 'klantarena's' een standaardactiviteit geworden in het onderdeel Building Services. Hierbij wordt een groep klanten uitgenodigd om ten overstaan van een groot aantal medewerkers van een vestiging hun kijk te geven op de prestaties van Unica om vervolgens in dialoog te gaan over mogelijke verbeteringen. De feedback direct uit de mond van een klant horen zorgt voor de juiste impact in de hele organisatie en versterkt de klantrelatie.

In 2017 zijn ook diverse innovatie- en kennis-sessies gehouden met groepen klanten. De volgende thema's kwamen hierbij aan de orde: energietransitie en circulariteit, de rol van digitalisering binnen gebouwen, de gezondheid van gebouwen en de positieve effecten daarvan op medewerkers, brandveiligheid en security & privacy.

Naast blijvende aandacht voor klanttevredenheid zet Unica al langere tijd in op een marktsegmentgerichte aanpak. Deze toespitsing geeft Unica meer inzicht in de specifieke behoeften van klanten. In 2017 is gestart met het inrichten van het onderdeel Healthcare en het bundelen van de kennis binnen de organisatie over dit marktsegment. Unica heeft in de zorg een breed en diep trackrecord met relaties met en opdrachten van onder meer Amphia Ziekenhuis, Alrijne Ziekenhuis, AMC, Jeroen Bosch Ziekenhuis, Erasmus Medisch Centrum, LangeLand Ziekenhuis, Tergooi Ziekenhuis, Diaconessenhuis en de Sint Maartenskliniek.

Op het gebied van marketing & communicatie is in 2017 gewerkt aan de corporate identity van Unica. Dit heeft onder andere geleid tot een verbeterde website, nieuwe naamgeving van verschillende bedrijven in het netwerk en verbeteringen in de uitingen van Unica. Hiermee is een belangrijke stap gezet in het verder professionaliseren en uniformeren van de uitstraling van Unica. ➡

Klanttevredenheid

De uiteenlopende diensten van het netwerk van bedrijven dat Unica is, worden steeds vaker gecombineerd en gedurende een langere periode aangeboden. De regierol van Unica wordt hierdoor steeds belangrijker, evenals de (continue) aandacht voor de klanttevredenheid. Er wordt gestreefd naar langjarige samenwerkingsverbanden met opdrachtgevers en leveranciers. De klanttevredenheid wordt gemeten met behulp van diepte-interviews met klanten. Ook worden klantarena's ingezet om ervoor te zorgen dat de stem van de klant door de hele organisatie wordt gehoord. Het doel van deze bijeenkomsten is het formuleren

en aanpakken van concrete verbeterpunten om de samenwerking te optimaliseren.

Processen

Na een aantal jaren van gerichte verbeterprogramma's op het gebied van operational excellence is in 2017 de procesarchitectuur verder verfijnd en geprofessionaliseerd. Gemeenschappelijke activiteiten van de verschillende bedrijfsonderdelen worden waar mogelijk geüniformeerd. Een voorbeeld hiervan is de centrale servicedesk.

In 2017 is een start gemaakt met het verbeteren van het integrale ICT-landschap van de interne

organisatie. Dit programma, dat in de komende jaren zijn beslag moet krijgen, is gericht op verbetering van zowel de projectmatige als de service- en onderhoudsgerichte processen. De aanpassingen die in dit kader worden gedaan gaan leiden tot een hogere klanttevredenheid en meer efficiency. ➡

“Mijn inzet voor de Unica Foundation geeft me enorm veel voldoening”

“Het inspireert mij om mee te denken in kansen en mogelijkheden”

Bert Bruins
WUR

De zoektocht naar interessante onderzoeks- en stageplaatsen voor ‘zijn’ studenten Internationaal Land- en Waterbeheer aan Wageningen University & Research bracht Bert Bruins in contact met de Unica Foundation. Zo zijn in de afgelopen jaren al diverse studenten naar Nepal afgereisd om de stichting te helpen met projecten voor irrigatievoorzieningen. In april 2016 besloot Bert plaats te nemen in het bestuur van de Unica Foundation.

Bert is vanaf dag één fan van de Unica Foundation, niet in de laatste plaats omdat hij zelf vier jaar in Nepal woonde. “Bij het zoeken van stageplaatsen zijn we kritisch: het belang

van een bedrijf is niet altijd het belang van de lokale boeren of bevolking. De Unica Foundation past juist wél een goede manier van projectontwikkeling toe waar de mensen ter plaatse echt iets aan hebben”, zegt Bert. “Bijzonder vind ik ook dat Unica-medewerkers zich enorm betrokken voelen bij het werk in Nepal. Hoewel de meesten nooit in Nepal zijn geweest, zijn zij toch bereid om er – in het geval van de jaarlijkse sponsorloop zelfs letterlijk – hard voor te lopen.”

Slimmer en beter

Een unieke stageplaats voor studenten, extra handjes voor de Unica Foundation en betere levensomstandigheden voor de

bewoners van afgelegen gebieden in Nepal. De samenwerking levert alle betrokkenen veel op. Bert: “Ons doel is om projecten in Nepal zo effectief mogelijk uit te voeren. Het inspireert mij om mee te denken in kansen en mogelijkheden: hoe kan het nog slimmer en beter? Hoe kunnen we de impact vergroten? Deze kennis en ervaringen geef ik door aan mijn studenten. Zo kunnen we samen het verschil maken. Dat geeft me enorm veel voldoening.”

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

Unica en Carrier Airconditioning zetten in op circulaire concepten

Unica en Carrier werken al ruim dertig jaar samen en gaan nu ook samen circulaire concepten ontwikkelen. “Het bijzondere is dat we nieuwe dingen durven te proberen en gezamenlijk het risico aangaan”, zegt Dick van Giezen, algemeen directeur van Carrier Airconditioning Benelux.

Het Amerikaanse Carrier zette in 1967 onder de naam Nedairco voet aan de grond in Nederland. “In die tijd had vrijwel niemand nog van airconditioning gehoord”, vertelt Dick. “Toen ik hier 34 jaar geleden kwam werken, ging ik mensen opleiden in dit nieuwe vak. Zo kwam ik in contact met Voorn en Koning, de voorloper van Unica Bodegraven.”

Nek uitsteken

Unica werd een trouwe dealer en afnemer van de koelmachines en splitsystemen van Carrier. Daarnaast werden veel Unica-monteurs in de loop der jaren door Carrier bijgeschoold. “Unica is, net als wij, altijd vooruitstrevend geweest”, zegt Dick. “Eerst met airconditioning, later met de komst van bodemgekoppelde warmtepompen in WKO-installaties. Door samen te zorgen voor een goede levering en kwalitatief onderhoud hebben klanten er de volledige levensduur geen omkijken naar.” Een ander voorbeeld is Zernike Campus in Groningen. “Unica zocht hiervoor tien jaar geleden een betrouwbare partner die de energie-efficiency van de geleverde apparatuur gedurende vijftien jaar kon garanderen. Wij hebben toen samen onze nek uitgestoken en de eerste ESCo-achtige constructie in Nederland bedacht.”

**“Unica is,
net als wij, altijd
vooruitstrevend
geweest”**

Dick van Giezen
Carrier

Samen voorop

Carrier en Unica tekenden onlangs een unieke overeenkomst om gezamenlijk circulaire concepten te ontwikkelen. “We zijn van koper en leverancier samenwerkende partners geworden”, vertelt Dick. “Met onze pay-per-use oplossingen bieden we klanten gemak en kunnen wij efficiënter onderhoud doen en materialen na de gebruikperiode zoveel mogelijk hergebruiken. We zetten hiermee een belangrijke stap richting de toekomst. Het is waardevol om samen voorop te lopen.”

Lees het volledige interview op www.unica.nl/jaarverslag2017.

Doeltreffend duurzaam

Bestuursverslag

In 2017 heeft Unica zijn leidende positie als meest duurzame technisch dienstverlener opnieuw verder vormgegeven met een veelheid van oplossingen en initiatieven die een positieve impact hebben op CO₂-reductie, hergebruik van materialen en een meer doelmatige inzet van beschikbare middelen. Energieneutraliteit (de energietransitie) en circulariteit van de economie zijn thema's die maatschappelijk alleen maar belangrijker worden en ook door overheid en bedrijfsleven steeds meer worden onderkend. Unica maakt zich hier op verschillende manieren sterk voor.

Samenwerkingsverbanden

Unica zet zich door het ondertekenen van de Green Deal in voor een circulaire economie. Ook heeft Unica zich aangesloten bij de Transitiecoalitie, een samenwerkingsverband van Nederlandse bedrijven dat aanstuurt op versnelling van de energietransitie.

Unica en Carrier Airconditioning hebben een overeenkomst gesloten om samen nieuwe circulaire concepten te ontwikkelen. Deze duurzame concepten spelen in op het beter omgaan met en het volledig benutten van grondstoffen. Door zelf eigenaar te blijven van klimaatsystemen kunnen Unica en Carrier de gebruikspanne zo efficiënt mogelijk laten verlopen en materialen daarna zoveel mogelijk hergebruiken.

Verduurzaming en innovatie

Unica's werkgebied is de gebouwde omgeving. Deze is verantwoordelijk voor 40% van de CO₂-uitstoot in Nederland. Om de doelstellingen uit het internationale klimaatakkoord te halen, moeten er elk jaar 15.000 bestaande gebouwen duurzaam gerenoveerd worden. Unica zet zich met tal van initiatieven in om de geformuleerde doelstellingen te realiseren.

Een van de overheidsmaatregelen is dat in 2023 elk kantoorpand minimaal energielabel C moet dragen. Dit betekent dat er de komende vijf jaar nog 55.000 panden aangepakt moeten worden. Unica biedt beleggers en gebouweigenaren een pakket aan maatregelen (Label C Garantie en performance management) die gegarandeerd leiden tot energielabel C. Daarna zullen de installaties beheerd en gemonitord worden zodat de benodigde energiereductie ook daadwerkelijk gehaald wordt.

Unica zet zijn kennis en ervaring actief in om het Programma Groene Technologie 3.0 van het Rijksvastgoedbedrijf tot een succes te maken. Op een locatie van Rijkswaterstaat in Rijswijk worden verschillende duurzame innovaties getest op het gebied van klimaat, licht en het Internet of Things. Als procesmanager zorgt Unica voor de integratie van de innovaties in de bestaande installaties.

Certificering en erkenning

Tijdens de uitreiking van de internationale BREEAM Awards in Londen (maart 2017) zijn diverse gebouwen in de prijzen gevallen. Zes van de tien winnende gebouwen staan in Nederland en Unica is betrokken bij vier van deze gebouwen, te weten: Energy Academy Europe, gebouw Atlas van de TU/e, het Bol.com fulfillment centre en Geelen Counterflow. Deze betrokkenheid toont aan dat Unica op het gebied van verduurzamen van gebouwen tot de top van Nederland behoort.

Na eerder al het FIRA-certificaat Brons te hebben verkregen is aan Unica in 2017 het certificaat Extended toegekend. Unica zet hiermee een volgende stap in MVO-verslaglegging en -verantwoording. Daarnaast kreeg Unica in 2017 internationale erkenning met het Zilvercertificaat van EcoVadis. Met de onafhankelijke MVO-analyse van EcoVadis behoort Unica tot de 10% best beoordeelde bedrijven.

Met bovengenoemde ontwikkelingen, de langjarige passie voor duurzaamheid, diepe en brede kennis en bedrijfsgrootte is Unica uitstekend gepositioneerd om de duurzaamheidsdoelstellingen van zijn opdrachtgevers te bereiken op het gebied van uitvoering én advies. 📌

Bekwaam en betrokken

Bestuursverslag

Door de sterke groei van het werkpakket en de acquisitie van Pro-Fa Automation en Nsecure is het aantal medewerkers in 2017 verder gestegen. Het aantal medewerkers van Unica (uitgedrukt in fte's) steeg naar 2.201 ultimo 2017, waar dat ultimo 2016 nog 2.017 medewerkers was.

Organisatie

In 2017 heeft investeringsmaatschappij Triton een 51%-belang genomen in Unica. Verder is de organisatie weer sterk gegroeid, zowel autonoom als door acquisities. Daarbij heeft Unica zijn unieke cultuur weten te behouden. Triton onderkent het belang van behoud van de cultuur en autonomie van Unica, een stabiel financieel fundament, focus op de lange termijn en de zorg voor de medewerkers van het bedrijf. De sterke betrokkenheid van de familie Van Vliet als grootaandeelhouder draagt eveneens in hoge mate bij aan het behoud van het Unica-DNA. Dat geldt ook voor de slogan 'Samen maken we de toekomst', die Unica al jarenlang hanteert en die voor veel medewerkers een gedeelde mentaliteit is geworden.

Het in 2016 gestarte traineeship programma is in 2017 succesvol doorgezet. Met dit programma worden academische talenten klaargestoomd voor posities in het midden- en hoger kader binnen Unica.

Elke trainee doorloopt een tweejarig programma, waarin hij of zij breed kennismaakt met Unica om zo een goed beeld te krijgen van de verschillende bedrijven en mogelijkheden. Het traineeship richt zich niet alleen op technische functies maar ook op andere disciplines die in de breed georiënteerde Unica-organisatie inzetbaar zijn, zoals trainees met opleidingen op het gebied van commercie, bedrijfskunde en psychologie. De eerste lichting trainees heeft het tweejarige programma afgerond en is in zijn geheel doorgestroomd naar uitdagende posities binnen de Unica-bedrijven. In de Amsterdam ArenA vond een grande finale plaats ter afronding van hun traineeship.

In 2017 ging een Jong Unica-platform van start, bedoeld om jong talent binnen Unica samen te brengen. Het eerste thema dat door Jong Unica werd georganiseerd was 'HIP', waarbij de deelnemers meedachten over (samen maken we) de toekomst van HR, IT en Procurement.

Medewerkerbetrokkenheid

Het is van groot belang om te weten wat medewerkers vinden van hun werk, hun interne omgeving en van Unica als geheel. Daarom heeft de tevredenheid van de medewerkers de volle aandacht. In het laatste kwartaal van 2017 heeft weer een medewerkertevredenheids-onderzoek (MTO) plaatsgevonden.

Verbeterpunten worden medio 2018 in de verschillende onderdelen van de organisatie geïmplementeerd.

De arbeidsmarkt wordt steeds krappere en ook flexibeler. Dit betekent dat Unica als betrokken werkgever veel aandacht geeft aan het opleiden en ontwikkelen van zijn medewerkers. Ook in 2017 werd hen de mogelijkheid geboden om trainingen en opleidingen te volgen in het kader van hun persoonlijke ontwikkeling en het bijhouden van kennis en vaardigheden. Opleiding en ontwikkeling vinden onder meer plaats binnen de eigen Unica Academy, waar een veelheid van cursussen wordt aangeboden. Voor het management zijn er in samenwerking met externe adviesbureaus programma's ontwikkeld die het effectueren van strategische ontwikkeling ondersteunen.

Vanuit zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en de instroombehoefte heeft Unica een hechte samenwerking met onderwijsinstellingen. Verschillende vestigingen leveren bij regionale onderwijsinstellingen een actieve bijdrage aan het onderwijsprogramma, bijvoorbeeld door het geven van gastcolleges, inhoudelijke bijdragen aan het curriculum van vakopleidingen en afstudeerbegeleiding.

Unica is hoofdsponsor van het Jeugdorkest Nederland (JON).

Om het innovatieve vermogen van de organisatie als geheel verder te faciliteren, is Unica aangesloten bij Startupbootcamp, een van de grootste startup accelerators in Nederland. Hiermee wordt het vermogen van de Unica-organisatie om te denken als een startup vergroot en wordt de organisatie aantrekkelijker voor jonge toptalenten.

Het is belangrijk dat medewerkers gebruik kunnen maken van state-of-the-artsystemen die de onderlinge samenwerking ondersteunen en stimuleren. In 2017 is Unica gestart met de implementatie van Microsoft Office 365, wat het delen van informatie vereenvoudigt en interne leerprocessen verbetert.

Maatschappelijke betrokkenheid

Ook in de maatschappelijke omgeving waarin Unica acteert tracht de organisatie haar betrokkenheid te tonen. De Unica Foundation is hiervan het meest aansprekende voorbeeld. In

2017 bestond de Unica Foundation tien jaar. In het eerste decennium heeft de stichting talrijke technische projecten in Nepal gerealiseerd op het gebied van drinkwater, sanitair, duurzame energie en educatie. In 2017 heeft een verdere uitbreiding plaatsgevonden richting irrigatieprojecten. Dit in nauwe samenwerking met Wageningen University & Research.

In september 2017 werd voor de vierde keer de Welloop gehouden. Met deze door Unica geïnitieerde sponsorloop op het bedrijventerrein van het hoofdkantoor in Hoevelaken wordt geld ingezameld voor de projecten van de Unica Foundation. Dit jaar kon door de enorme inzet van heel veel medewerkers een record-opbrengst van € 30.000,- worden overgedragen aan de stichting.

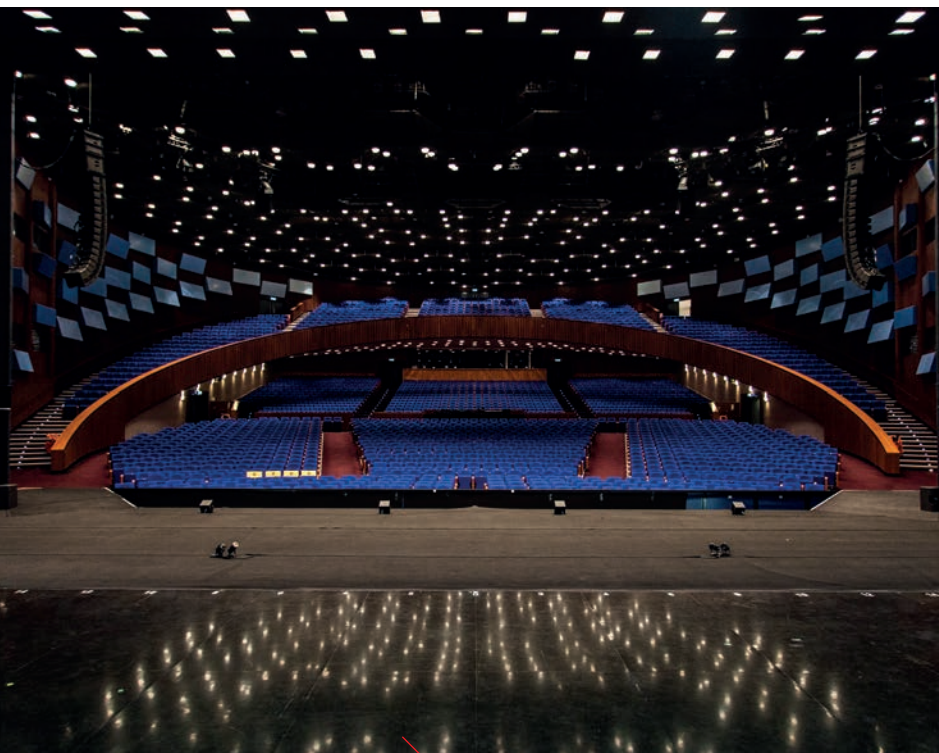
Naast de stichting tracht Unica ook op andere maatschappelijke vlakken bij te dragen aan de lokale gemeenschap of de ontwikkeling van

talent. Dit kan zijn in de vorm van financiële of vakinhoudelijke bijdragen aan (sport)clubs of maatschappelijke organisaties waar Unica-medewerkers zich voor inzetten of hun vrije tijd doorbrengen. Een voorbeeld is het sponsorship van het Jeugdorkest Nederland (JON). In dit orkest spelen circa 85 getalenteerde jonge muzikanten afkomstig uit het hele land. Waar Unica in zijn dagelijkse activiteiten investeert in jonge talenten, tracht het op deze wijze ook in een maatschappelijke context een bijdrage te leveren aan talentontwikkeling.

Veiligheid en gezondheid

Het voorkomen en signaleren van veiligheidsrisico's is en blijft een belangrijk speerpunt in het beleid van Unica. Medewerkers krijgen handvatten aangereikt om elkaar aan te spreken op veiligheidsgedrag op de bouwplaats en op de werkplek. In 2017 is doorgegaan op de ingeslagen weg van 2016, waarbij medewerkers onder meer maandelijks middels een Safety Flits attent worden gemaakt op veiligheidsrisico's en het voorkomen van ongevallen. Deze interne nieuwsbrief werd voorheen vooral ingezet na incidenten, maar is nu een proactief periodiek communicatiemiddel om het veiligheidsbesef binnen Unica verder te vergroten.

De intensivering van de communicatie en de strenge controle op veiligheid in de dagelijkse werkzaamheden, hebben in 2017 ➔

Unica verzorgde de complete renovatie van de installaties in het congresgebouw World Forum in Den Haag.

geresulteerd in een flinke afname van de ongevallen frequentie-index. In 2017 zijn alle veiligheidsprocedures opnieuw beoordeeld en geactualiseerd in het kader van het nieuwe Kwaliteitsmanagement Systeem (KMS), dat in 2018 geïmplementeerd wordt.

Unica participeert actief in de Governance Code 'Veiligheid in de Bouw', een keteninitiatief dat vier jaar geleden werd ondertekend. De CEO's van de aangesloten organisaties hebben periodiek overleg om de veiligheidsrisico's in de bouw te bespreken en acties te formuleren om incidenten te voorkomen. Unica-CEO John Quist maakt deel uit van de zogenaamde 'kopgroep', een selectie van deelnemers die een voortrekkersrol heeft bij de naleving en de verdere uitwerking van de Governance Code.

Integriteit en compliance

Unica hanteert een zero tolerance-beleid ten aanzien van integriteitsteksties. Hoewel er geen aanleiding is om de integriteit van zijn medewerkers in twijfel te trekken, geeft Unica permanent aandacht aan training en coaching over hoe bij integriteitsvraagstukken gehandeld moet worden. Een gedragscode maakt integraal onderdeel uit van de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers. Tenslotte is integriteit een terugkerend agendapunt in de managementreviews die elk halfjaar gehouden worden en wordt consequent gewerkt met een vier-ogenprincipe.

Door veranderende wet- en regelgeving en eventuele onbekendheid met deze wijzigingen kan een compliancerisico ontstaan.

Om te voorkomen dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, houdt de General Counsel van Unica regelmatig workshops in het bedrijf ten aanzien van de veranderingen in wet- en regelgeving. Ten aanzien van de Europese privacy-verordening GDPR zijn in 2017 enkele goed bezochte kennissessies gehouden door Unica Schutte ICT in samenwerking met gespecialiseerde juristen.

Governancestructuur

Met de komst van Triton als nieuwe aandeelhouder is in 2017 de samenstelling van de Raad van Commissarissen (RvC) gewijzigd. Teruggetreden zijn voorzitter André van Rhee en Daan van Vliet, die als eigenaar van het bedrijf en voormalig CEO zitting had in de RvC. In de nieuwe samenstelling van de RvC is Michiel Jaski benoemd tot voorzitter. Luc Hendriks is benoemd op voordracht van Triton. Henk ten Hove, die sinds 2014 in de RvC van Unica zitting heeft, is op voordracht van de familie Van Vliet aangebleven. Mocht in de toekomst behoefte ontstaan aan aanvullende expertise, dan streven wij naar een goede combinatie van kennis en ervaring aansluitend bij de activiteiten van de onderneming. Wij maken hierbij geen onderscheid in geslacht en zullen dat in de toekomst ook niet doen.

In de Raad van Bestuur (RvB) hebben zich geen wijzigingen voorgedaan. De RvB bestaat uit John Quist (CEO) en Bert Moser (CFO).

Vooruitblik 2018 en verder

Bestuursverslag

2017 was voor Unica het beste jaar uit zijn geschiedenis. De recordresultaten uit 2016 zijn hiermee overtroffen. De algemene marktvooruitzichten blijven onverminderd gunstig. Unica verwacht daarom ook in de komende jaren positieve resultaten te kunnen boeken en verder te groeien. Hierbij streeft Unica naar verdere gecontroleerde groei, die enerzijds voortkomt uit autonome groei en anderzijds uit acquisities. Deze strategie werd in 2017 in de praktijk gebracht met een gezonde autonome groei en twee belangrijke strategische acquisities: Pro-Fa Automation en Nsecure.

Unica groeit momenteel sneller dan de markt en de verwachting is dat dat zo blijft. Met zijn innovatiekracht en gespecialiseerde kennis wil Unica een onderscheidende rol blijven spelen in een veranderende markt. Unica speelt in op maatschappelijk zeer relevante thema's zoals duurzaamheid, gezondheid, veiligheid, digitalisering en comfort, nu en in de toekomst. Op het gebied van verduurzaming van de gebouwde omgeving in Nederland blijft Unica vooroplopen om de integrale verduurzamingsbehoeften vanuit de maatschappij en het bedrijfsleven in te vullen.

De groei zal ook gepaard gaan met een stijging van het aantal medewerkers. Unica verwacht in de komende jaren honderden nieuwe medewerkers te mogen verwelkomen om de groei

van het bedrijf te ondersteunen. In een verkrappende arbeidsmarkt betekent dit dat Unica zijn aantrekkelijkheid als werkgever moet behouden of zelfs moet vergroten. Het HRM-beleid van de organisatie zal de komende jaren onverminderd aandacht vragen. Sterke focus op het welzijn van medewerkers en de relevantie van de thema's waar Unica bij betrokken is, zoals duurzaamheid, gezondheid en veiligheid, helpen om de aantrekkelijkheid te vergroten.

De investeringsbehoefte van Unica zal ook in 2018 relatief bescheiden zijn. Specifiek kan daarbij de investering die gedaan wordt in het professionaliseren van het ICT-landschap van Unica worden genoemd. In 2018 zal een start worden gemaakt met de implementatie van een nieuw ICT-landschap en zullen de eerste investeringen daarin zichtbaar worden.

Samengevat kijkt Unica met veel vertrouwen en plezier naar de toekomst. Met zijn visie, stabiliteit, innovatiekracht en slagvaardigheid is Unica met zijn netwerk van bedrijven hiervoor goed gepositioneerd. De sterke en financieel daadkrachtige nieuwe aandeelhouder Triton versterkt deze positie. Unica is een krachtig bedrijf dat in 2018 zijn 85-jarig bestaan viert.

De Raad van Bestuur van Unica dankt al zijn relaties voor het in Unica gestelde vertrouwen, alle medewerkers voor hun inzet en de

Ondernemingsraad en de Raad van Commissarissen voor hun constructieve bijdrage aan het tot stand komen van het beleid.

Hoevelaken, 28 februari 2018

John Quist, CEO
Bert Moser, CFO

De coördinatie van de organisatie wordt met ingang van 2018 versterkt met het nieuw ingestelde Executive Committee, waarin naast de Raad van Bestuur vertegenwoordigers van de bedrijfssegmenten Building Services, Building Projects, de gespecialiseerde bedrijven en Shared Services zijn opgenomen.

6 Jaarrekening

Inhoudsopgave

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans	42
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	44
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	45
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	46

Geconsolideerde balans

per 31 december 2017 (voor winstbestemming)

Bedragen in 1.000 euro's		2017	2016
Actief			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa (1)			
Goodwill	34.094		4.594
Ontwikkelingskosten	562		0
Software	931		0
		35.587	4.594
Materiële vaste activa (2)			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2.275		1.665
Andere vaste bedrijfsmiddelen	6.889		6.356
		9.164	8.021
Financiële vaste activa (3)			
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	27		11
Andere deelnemingen	134		39
Vorderingen op deelnemingen	170		770
		331	820
Vlottende activa			
Vorraden		1.509	1.453
Vorderingen (4)			
Debiteuren	58.071		52.002
Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	1.555		1.229
Vordering op aandeelhouder	8.952		0
Nog te factureren	915		850
Overige vorderingen en overlopende activa	5.077		5.355
		74.570	59.436
Liquide middelen		16.380	26.773
		137.541	101.097

Geconsolideerde balans

per 31 december 2017 (voor winstbestemming)

Bedragen in 1.000 euro's		2017		2016
Passief				
Aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen (5)	49.256		33.621	
Aandeel van derden in het groepsvermogen (6)	239		1.508	
Totaal groepsvermogen		49.495		35.129
Vorzieningen (7)		4.643		2.859
Kortlopende schulden				
Onderhanden projecten (8)	7.965		13.183	
Schulden aan leveranciers	39.512		23.789	
Belastingen en premies sociale verzekeringen (9)	13.356		6.738	
Te betalen personeelskosten	13.337		11.614	
Nog te ontvangen facturen m.b.t. opgeleverde projecten	3.147		3.745	
Overige schulden en overlopende passiva	6.086		4.040	
		83.403		63.109
		137.541		101.097

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

over 2017

Bedragen in 1.000 euro's		2017		2016
Gefactureerde omzet (10)	397.580		358.632	
Mutatie saldi gefactureerde termijnen inzake onderhanden projecten	-71.752		-53.678	
Omzet opgeleverde werken	325.828		304.954	
Mutatie onderhanden projecten (exclusief gefactureerde termijnen)	76.970		51.210	
Som der bedrijfsopbrengsten (productie-omzet)		402.798		356.164
Materialen	92.378		92.607	
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	84.375		67.283	
Lonen en salarissen (11)	104.277		96.814	
Sociale lasten	16.121		14.539	
Pensioenlasten	11.313		10.446	
Afschrijvingen immateriële vaste activa	1.905		807	
Afschrijvingen materiële vaste activa	2.804		2.767	
Inleen derden	30.316		20.545	
Overige bedrijfskosten (12)	34.649		33.271	
Som der bedrijfslasten		378.138		339.079
Bedrijfsresultaat		24.660		17.085
Resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen		16		31
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren (13)		0		-227
Financiële baten (14)		82		482
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor belastingen		24.758		17.371
Belastingen (15)		-6.758		-4.570
Geconsolideerd resultaat na belastingen		18.000		12.801
Waarvan aandeel van derden (16)		-365		-838
RESULTAAT TOEKOMEND AAN DE RECHTSPERSOON		17.635		11.963

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

over 2017 (volgens de indirecte methode)

Bedragen in 1.000 euro's		2017		2016
Bedrijfsresultaat		24.660		17.085
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen		4.709		3.574
Mutatie voorzieningen		1.784		-366
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie voorraden	-56		600	
Mutatie onderhanden projecten	-5.218		2.841	
Mutatie debiteuren	-6.069		-6.767	
Mutatie overige vorderingen	-9.065		423	
Mutatie kortlopende schulden	20.224		4.165	
Mutatie ivm verwerving groepsmaatschappij	4.765		0	
		4.581		1.262
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		35.734		21.555
Rente	82		100	
Ontvangen dividend	0		676	
Winstbelasting	-2.855		-2.776	
		-2.773		-2.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		32.961		19.555
Investeringsactiviteiten				
Investeringskosten en software	-229		0	
Investeringskosten materiële vaste activa	-3.914		-3.685	
Verwervingen groepsmaatschappijen	-38.299		-438	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	630		423	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-41.812		-3.700
Financieringsactiviteiten				
Betaald dividend	-2.939		-8.000	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-2.939		-8.000
Netto kasstroom		-11.790		7.855
In verworven groepsmaatschappijen aanwezige geldmiddelen		1.397		0
Stand per 1 januari		26.773		18.918
STAND PER 31 DECEMBER		16.380		26.773

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

Activiteiten

Unica Groep B.V. ontzorgt zijn opdrachtgevers met duurzame technologische oplossingen voor veiligheid, communicatie en comfort.

Unica Groep B.V. is statutair en feitelijk gevestigd te Hoevelaken, en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 05068404.

Groepshoofd

De vennootschap maakt deel uit van een economische eenheid met als groepshoofd Prisma Technologies B.V. te Hoevelaken. De financiële gegevens van de vennootschap zijn tezamen met de andere tot de groep behorende vennootschappen opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Prisma Technologies B.V.

Fusies en overnames

Gedurende het boekjaar heeft Unica Groep B.V. zijn belangen in Unica Schutte ICT B.V. en Helhout Holding B.V. uitgebreid naar 100% respectievelijk 90%. Daarnaast heeft Unica Groep B.V. per november 2017 belangen verworven in Nsecure B.V. (100%) en per juli 2017 in Pro-Fa Holding B.V. (70%). Voor het totaal van deze transacties werd € 38 miljoen betaald, waarvan € 7 miljoen reële waarde activa en passiva en € 31 miljoen goodwill.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Unica Groep B.V. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de reële waarden van de verkregen activa en

verplichtingen is sprake van goodwill welke wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

De in de consolidatie begrepen groepsmaatschappijen zijn:

- Unica Datacenters B.V. te Hoevelaken*
- Unica Deutschland GmbH te Frankfurt
- Unica Energy Solutions B.V. te Hoevelaken*
- Unica Fire Safety B.V. te Hoevelaken*
- Unica Industry Solutions B.V. te Hoevelaken*
- Unica Installatietechniek B.V. te Hoevelaken
- Unica Regeltechniek B.V. te Hoevelaken
- Unica Schutte ICT B.V. te Hoevelaken
- Unica Security B.V. te Hoevelaken
- Helhout Holding B.V. te Amersfoort
- Nsecure B.V. te Hoevelaken
- Pro-Fa Holding B.V. te 's-Hertogenbosch
- Regel Partners B.V. te Hoevelaken

* Deze vennootschappen hebben in 2017 de statutaire naam gewijzigd.

Unica Groep B.V. heeft 90% respectievelijk 70% aandeel in het geplaatst kapitaal van Helhout Holding B.V. en Pro-Fa Holding B.V. Het aandeel in het geplaatst kapitaal van de andere groepsmaatschappijen bedraagt 100%.

De volgende deelnemingen zijn proportioneel geconsolideerd:

- Installatie Combinatie v.o.f. i4Care te Zwolle (50%)
- IC CUW v.o.f. te Zwolle (50%)
- Zorgbeheer Isala v.o.f. te Bunnik (25%)
- UDV Energie Druten v.o.f. te Hoevelaken (50%)
- Voorst Energie B.V. te Zwolle (50%)

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stelselwijziging

Tot en met het boekjaar 2016 werden Joint Ventures gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde en opgenomen onder de financiële vaste activa. Met ingang van 2017 worden Joint Ventures proportioneel geconsolideerd. De reden voor de stelselwijziging is verbetering van het inzicht, omdat de te consolideren Joint Ventures worden gezien als een verlengstuk van de eigen bedrijfsactiviteiten.

De aanpassing heeft geen invloed op het eigen vermogen en het resultaat. De aanpassing leidt binnen de geconsolideerde winst- en verliesrekening tot een € 0,9 miljoen hoger bedrijfsresultaat (2016: € 0,4 miljoen hoger) en een € 0,9 miljoen lager resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen (2016: € 0,4 miljoen).

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde.

Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling van de balanspost.

Toepassing van artikel 2:402 BW

De financiële gegevens van Unica Groep B.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van artikel 2:402 BW, Unica Groep B.V. kan volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Immateriële vaste activa

Goodwill

De goodwill wordt gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. Er wordt een afschrijvingstermijn van zeven of tien jaar gehanteerd. ➔

De afschrijvingstermijn wijkt af van artikel 2:386 lid 3 BW, omdat dit beter overeenkomt met de verwachte levensduur. Voor de betaalde goodwill gerelateerd aan de verwerving van kennisintensieve bedrijven hanteert Unica een afschrijvingstermijn van tien jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk jaar opnieuw beoordeeld.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de onderneming de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de onderneming het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingen. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, welke 5 jaar bedraagt. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode.

De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd. Dit wordt jaarlijks bepaald.

Software

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde activa, waaronder software en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming lineair afgeschreven over een verwachte toekomstige gebruiksduur van 5 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waarde-verminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduren en berekend volgens de lineaire methode. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze netto-

vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Unica Groep B.V.

Deelnemingen met een negatieve netto-vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen. Van een bijzondere waardevermindering is sprake wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere

netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraad grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van gewogen gemiddelde prijzen.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht

van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project

betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De aan het uitgevoerde werk toe te rekenen winst wordt bepaald op basis van de op balansdatum aan het onderhanden project bestede uren in verhouding tot de naar verwachting aan het project totaal te besteden uren.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden. In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst- en verliesrekening verwerkt in de post wijziging gefactureerde omzet zolang het project nog niet is voltooid. Projectkosten zijn verwerkt in de kosten van grond- en hulpstoffen, kosten van uitbesteed werk, inleen derden en andere externe kosten.

Debiteuren

Vorderingen op handelsdebiteuren worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. ➔

De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Aandeel derden in het groepsvermogen

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de winst- en verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappijen overtreffen, komt het verschil, alsmede komen eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van Unica Groep B.V., tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor haar rekening te nemen. Als de geconsolideerde maatschappijen vervolgens weer winsten maken, komen die winsten volledig ten gunste van Unica Groep B.V. totdat de door Unica Groep B.V. voor haar rekening genomen verliezen zijn gecompenseerd.

Voorzieningen

De voorziening garantieverplichtingen wordt opgenomen voor de geschatte kosten die naar verwachting voortvloeien uit per balansdatum lopende garantieverplichtingen uit hoofde van geleverde goederen en diensten. Garantieclaims worden ten laste van deze voorziening gebracht. Voor de in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan de medewerkers is een voorziening opgenomen. In de berekening is rekening gehouden met de achterliggende diensttijd, de leeftijden en het verwachte verloop van de medewerkers, rekening houdende met de specifieke inhoud van de jubileumregeling en de sociale lasten. De jubileumuitkering is evenredig aan de diensttijd toegerekend en contant gemaakt tegen 5%.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Gefactureerde omzet

Gefactureerde omzet betreft de in rekening gebrachte bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel

in het resultaat van de deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Unica Groep B.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Bij deelnemingen waar geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

Lonen en salarissen

Unica Groep B.V. heeft diverse pensioenregelingen. Deze regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten verzekeringsmaatschappijen en bedrijfstakpensioenfondsen. De pensioenverplichtingen uit hoofde van de regeling met het bedrijfstakpensioen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerderbenadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen er bestaan naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de vennootschap en worden in de balans opgenomen in een voorziening.

Unica kent een middelloonregeling.

Ultimo 2017 (en 2016) waren er geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Winstbelastingen, ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

01 Immateriële vaste activa

Bedragen in 1.000 euro's	GOODWILL	ONTWIKKELINGS- KOSTEN	SOFTWARE	TOTAAL IMMATERIËLE VASTE ACTIVA 2017	TOTAAL IMMATERIËLE VASTE ACTIVA 2016
Aanschafwaarde per 1 januari	8.180			8.180	7.907
Investeringsen	31.231	181	47	31.459	273
Toename als gevolg van consolidatie		1.867	689	2.556	
Reclassificatie			1.203	1.203	
Aanschafwaarde per 31 december	39.411	2.048	1.939	43.398	8.180
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	3.586			3.586	2.779
Afschrijvingen	1.731	6	168	1.905	807
Toename als gevolg van consolidatie		1.480	227	1.707	
Reclassificatie			613	613	
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	5.317	1.486	1.008	7.811	3.586
Boekwaarde per 31 december	34.094	562	931	35.587	4.594
Boekwaarde per 1 januari	4.594	0	0	4.594	5.128

Goodwill wordt afgeschreven in 7 of 10 jaar.

Ontwikkelingskosten en software worden afgeschreven in 5 jaar.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

02 Materiële vaste activa

Bedragen in 1.000 euro's	BEDRIJFS- GEBOUWEN EN -TERREINEN	ANDERE VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN	TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA 2017	TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA 2016
Aanschaffingswaarde per 1 januari	3.157	24.272	27.429	22.456
Investeringsen	989	2.925	3.914	3.685
Toename als gevolg van consolidatie		2.284	2.284	1.288
Reclassificatie		-1.203	-1.203	
Aanschaffingswaarde per 31 december	4.146	28.278	32.424	27.429
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	1.492	17.915	19.407	16.007
Afschrijvingen	379	2.425	2.804	2.767
Toename als gevolg van consolidatie		1.662	1.662	635
Reclassificatie		-613	-613	
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	1.871	21.389	23.260	19.409
Boekwaarde per 31 december	2.275	6.889	9.164	8.021
Boekwaarde per 1 januari	1.665	6.356	8.021	6.414

De afschrijvingspercentages voor bedrijfsgebouwen en -terreinen liggen tussen de 3% en 10% en voor de andere vaste bedrijfsmiddelen tussen de 10% en 50%.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

03 Financiële vaste activa

Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen

Dit betreft:

Bedragen in 1.000 euro's	BELANG %	2017	2016
v.o.f. Thales Unica te Huizen	50%	0	0
UDV Energie Schuttersveld v.o.f. te Hoevelaken	50%	0	0
UDV Energie Zuideramstel v.o.f. te Hoevelaken	50%	27	11
Unica DuraVermeer Datacenters v.o.f. te Hoevelaken	50%	0	0
Gaia Energy v.o.f. te Hoevelaken	33%	0	0
Installatie Combinatie Isala v.o.f. te Bunnik	25%	0	0
v.o.f. Four Care te Enschede	22%	0	0
		27	11

Het verloop van de deelnemingen in overige verbonden maatschappijen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	11	494
Aandeel resultaat deelnemingen waarin wordt deelgenomen	16	357
In consolidatie opgenomen	0	-360
Dividend	0	-480
STAND PER 31 DECEMBER	27	11

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

Andere deelnemingen

Dit betreft:

Bedragen in 1.000 euro's	BELANG %	2017	2016
GreenStep B.V. te Houten*		0	33
Pi2M B.V. te 's Hertogenbosch	50%	128	0
UR Cool B.V. te Den Ham	50%	0	0
Servicepartners Midden-Holland B.V. te Bodegraven	33%	6	6
		134	39

* GreenStep B.V. is in 2017 geliquideerd

Gezien de korte doorlooptijd tussen balansdatum en het moment van opmaken van de jaarrekening is het niet mogelijk gebleken de definitieve jaarrekeningen van alle minderheidsdeelnemingen te verkrijgen. Derhalve zijn ten behoeve van de post deelnemingen de resultaten over het boekjaar 2017 geschat op basis van tussentijdse berichtgeving en managementinformatie.

Het verloop is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	39	463
Liquidatieuitkering	-33	0
In consolidatie opgenomen	106	-252
Aandeel resultaat deelnemingen waarin wordt deelgenomen	22	24
Dividend	0	-196
STAND PER 31 DECEMBER	134	39

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

Vorderingen op deelnemingen

Dit betreft een vijftal leningen waarover een rentepercentage van 2,5% - 5% in rekening wordt gebracht. Aflossingen vinden plaats in onderling overleg. Nadere zekerheden zijn niet gesteld. Een tweetal leningen is achtergesteld ten opzichte van andere schuldeisers van de betreffende deelnemingen. Het totaal van deze twee vorderingen bedraagt € 162.000. Het totaal van afschrijvingen en cumulatieve waardeverminderingen per ultimo 2017 bedraagt € 3,5 miljoen.

Het verloop is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	770	959
Uitgegeven leningen	0	48
Aflossing op leningen	-600	0
In consolidatie opgenomen	0	-60
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren	0	-177
STAND PER 31 DECEMBER	170	770

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

04 Vorderingen

Debiteuren

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Debiteuren	60.015	54.262
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.944	-2.260
	58.071	52.002

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Voor een bedrag van € 768.000 (2016: € 1.413.000) staan de liquide middelen op geblokkeerde rekeningen en staan derhalve niet ter vrije beschikking van de groep.

05 Aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen

Voor een nadere toelichting ter zake wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans van Unica Groep B.V.

06 Aandeel van derden in het groepsvermogen

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	1.508	1.370
Aandeel derden in het resultaat	365	838
Toename als gevolg van consolidatie	0	468
Vermindering belang derden	-695	-47
Uitgekeerd dividend	-939	-1.121
STAND PER 31 DECEMBER	239	1.508

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

07 Voorzieningen

Deze betreffen:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Garantieverblijven	3.378	1.668
Jubileumvoorziening	1.265	1.191
	4.643	2.859

De voorzieningen zijn overwegend langlopend van aard.

Het verloop van de voorziening voor garantieverblijven is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	1.668	2.095
Dotatie	3.509	3.247
Onttrekking	-1.799	-3.674
STAND PER 31 DECEMBER	3.378	1.668

Het verloop van de jubileumvoorziening is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	1.191	1.130
Mutatie	74	61
STAND PER 31 DECEMBER	1.265	1.191

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

08 Onderhanden projecten

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Onderhanden projecten in opdracht van derden	363.764	286.794
Gedeclareerde termijnen	-371.729	-299.977
	-7.965	-13.183

Uitsplitsing onderhanden projecten

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Bedrag waarmee de gedeclareerde termijnen de waarde van de verrichte projecten overschrijdt	-57.468	-50.879
Bedrag waarmee de waarde van de verrichte projecten de gedeclareerde termijnen overschrijdt	49.503	37.696
	-7.965	-13.183

In het boekjaar werd ter zake van onderhanden projecten een bedrag van € 491.000 aan rente geactiveerd.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

09 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Omzetbelasting	8.893	3.286
Loonbelasting	4.471	3.344
Vennootschapsbelasting	-8	108
	13.356	6.738

Financiële instrumenten

De belangrijkste financiële risico's waaraan de groep onderhevig is zijn het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. De groep beschikt over gecommiteerde kredietfaciliteiten van in totaal € 25 miljoen. Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. Kredietrisico's worden beheerst door het uitvoeren van kredietwaardigheidschecks. Uitstaande debiteurenvorderingen zijn verzekerd bij een kredietverzekeringsmaatschappij.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

ING Bank N.V., ABN AMRO Bank N.V. en Deutsche Bank AG hebben aan Unica Groep B.V. en haar dochtervennootschappen kredieten in rekening-courant verstrekt en/of garantiefaciliteiten geboden. In verband hiermee heeft Unica Groep B.V. haar aandelen aan de bank verpand. De groepsmaatschappijen hebben vorderingen, voorraden en inventaris aan de bank verpand. Het totaal van de afgegeven bankgaranties beloopt € 8,1 miljoen.

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseverplichtingen bedragen in totaal € 26 miljoen. Hiervan vervalt binnen 1 jaar € 9 miljoen en na 5 jaar € 0,2 miljoen. Door de groep zijn huurverplichtingen aangegaan die leiden tot een jaarlijkse last van € 4,5 miljoen. De huurverplichting na 5 jaar bedraagt € 1,9 miljoen.

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld inzake de fiscale eenheid als geheel.

De rechtspersoon is firmant in meerdere vennootschappen onder firma en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze vennootschappen onder firma. Unica heeft de verplichting de resterende aandelen in Helhout Holding B.V. en Pro-Fa Holding B.V. in 2018 respectievelijk in 2019 over te nemen.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

10 Gefactureerde omzet

De omzetverdeling is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Unica Building Projects	103.243	97.312
Unica Building Services	161.272	146.777
Gespecialiseerde bedrijven	158.881	141.749
	423.396	385.838
Intercompany	-25.816	-27.206
	397.580	358.632

De omzet wordt overwegend in Nederland gerealiseerd.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

11 Lonen en salarissen

In de salariskosten van 2017 is een bedrag groot € 890.000 (2016: € 850.000) begrepen als bezoldiging van de directie. Dit is inclusief een pensioenlast van € 29.000. De commissarissenbeloning bedroeg over het boekjaar € 75.000 (2016: € 74.000).

Pensioenen

De pensioenregeling is gefinancierd door afdrachten aan het Pensioenfonds Metaal en Techniek. Daarbij worden de opgebouwde aanspraken steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van kostendekkende premiebetalingen.

De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds respectievelijk ondernemingspensioenfonds bedraagt ultimo 2017 102,1%. Op basis van de uitvoeringsovereenkomst heeft de vennootschap geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Aantal werknemers

Eind 2017 bedroeg het aantal medewerkers van de in de consolidatie betrokken vennootschappen 2.201 FTE.

De verdeling over de diverse omzetgroepen is als volgt:

AANTALLEN IN FTE'S	2017	2016
Unica Building Projects	416	429
Unica Building Services	872	855
Gespecialiseerde bedrijven	831	656
Ondersteunend personeel	82	77
	2.201	2.017

De medewerkers zijn overwegend in Nederland werkzaam.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

12 Overige bedrijfskosten

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Huisvestingskosten	5.983	5.847
Verkoopkosten	1.892	1.490
Vervoerskosten	11.920	10.763
Overige personeelskosten	4.096	4.747
Algemene kosten	10.758	10.424
	34.649	33.271

Honoraria accountantsorganisatie

Het totaal van de ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte honoraria voor werkzaamheden van de externe accountant en de accountantsorganisatie bedragen € 264.000. Dit bedrag is als volgt onder te verdelen:

	DELOITTE ACCOUNTANTS B.V. 2017	ANDERE ACCOUNTANTS 2017	TOTAAL NETWERK 2017	DELOITTE ACCOUNTANTS B.V. 2016	ANDERE ACCOUNTANTS 2016	TOTAAL NETWERK 2016
Bedragen in 1.000 euro's						
Controle van de jaarrekening	182.000	58.000	240.000	115.000	20.000	135.000
Andere controleopdrachten	11.000		11.000	10.000		10.000
Fiscale adviesdiensten	13.000		13.000	40.000		40.000
	206.000	58.000	264.000	165.000	20.000	185.000

13 Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren

De post waardeveranderingen van vaste activa bestaat in het boekjaar 2016 uit een bijzondere waardevermindering van de financiële vaste activa. Deze waardevermindering betreft de afwaardering op een aan UR Cool B.V. verstrekte lening.

Toelichting

op de geconsolideerde jaarrekening

14 Financiële baten

Bedragen in 1.000 euro's	2017			2016		
	OVERIGE VERBONDEN MAATSCHAPPIJEN	OVERIGE POSTEN	TOTAAL	OVERIGE VERBONDEN MAATSCHAPPIJEN	OVERIGE POSTEN	TOTAAL
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	133		133	16	444	460
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	-51	-51	0	22	22
	133	-51	82	16	466	482

15 Belastingen

De effectieve belastingdruk (29,6%) wijkt af van het nominale tarief (25%). Dit wordt veroorzaakt door afschrijving goodwill en bijtelling beperkt aftrekbare kosten.

16 Waarvan aandeel van derden

Dit betreft het aandeel van derden in de resultaten van Unica Schutte ICT B.V., Helhout Holding B.V. en Pro-Fa Holding B.V.

Transacties met verbonden partijen

Unica Groep B.V. heeft voor een bedrag van € 1,2 miljoen gefactureerd aan Unica Financial Services B.V. inzake beheer van WKO-installaties.

De vennootschap is met haar moedermaatschappij Prisma Technologies B.V. een managementovereenkomst aangegaan voor de directievoering.

Inhoudsopgave

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans	66
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	67
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	68

Enkelvoudige balans

per 31 december 2017 (voor winstbestemming)

Bedragen in 1.000 euro's		2017		2016
Actief				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Goodwill		33.516		3.874
Financiële vaste activa (1)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	33.499		17.334	
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	168		371	
Andere deelnemingen	168		79	
Vorderingen op deelnemingen	230		830	
		34.065		18.614
Vlottende activa				
Vorderingen				
Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	1.155		1.229	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0		10.266	
Vordering op aandeelhouder	8.952		0	
		10.107		11.495
Liquide middelen		1.696		0
		79.384		33.983

Enkelvoudige balans

per 31 december 2017 (voor winstbestemming)

Bedragen in 1.000 euro's		2017	2016
Passief			
Eigen vermogen (2)			
Geplaatst kapitaal	10.000		10.000
Wettelijke reserve deelnemingen	46		55
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	562		0
Agio	383		383
Overige reserves	20.630		11.220
Resultaat boekjaar	17.635		11.963
		49.256	33.621
Kortlopende schulden			
Schulden aan kredietinstelling	0		362
Schulden aan groepsmaatschappij	30.128		0
		30.128	362
		79.384	33.983

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

over 2017

Bedragen in 1.000 euro's		2017	2016
Resultaat uit deelnemingen na belastingen			
Uit groepsmaatschappijen		18.205	11.045
Uit overige verbonden partijen		790	414
		18.995	11.459
Overige baten en lasten na belastingen		-1.360	504
RESULTAAT NA BELASTINGEN		17.635	11.963

Toelichting

op de enkelvoudige jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Unica Groep B.V. Als de nettovermogenswaarde negatief is, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling

van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid. ❌

Toelichting

op de enkelvoudige jaarrekening

01 Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	BELANG %
Unica Datacenters B.V. *)	100
Unica Energy Solutions B.V. *)	100
Unica Fire Safety B.V. *)	100
Unica Industry Solutions B.V. *)	100
Unica Installatietechniek B.V. *)	100
Unica Regeltechniek B.V. *)	100
Unica Schutte ICT B.V.	100
Unica Security B.V. *)	100
Nsecure B.V.	100
Regel Partners B.V. *)	100
Helhout Holding B.V.	90
Pro-Fa Holding B.V.	70

*) Voor deze groepsmaatschappijen is een aansprakelijkheidsstelling overeenkomstig art. 2:403 BW afgegeven.

Het verloop is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	17.334	10.958
In consolidatie opgenomen vennootschap	0	322
Liquidatie	-18	0
Verwerving nieuwe deelnemingen	7.527	47
Resultaat	18.205	11.405
Dividend	-9.549	-5.398
STAND PER 31 DECEMBER	33.499	17.334

Deelnemingen in overige verbonden partijen

	BELANG %
IC CUW v.o.f. te Zwolle	50
Installatie Combinatie v.o.f. I4Care te Zwolle	50
v.o.f. Thales Unica te Huizen	50
UDV Energie Druten v.o.f te Hoevelaken	50
UDV Energie Schuttersveld v.o.f. te Hoevelaken	50
UDV Energie Zuideramstel v.o.f. te Hoevelaken	50
Unica DuraVermeer Datacenters v.o.f. te Hoevelaken	50
Gaia Energy v.o.f. te Hoevelaken	33
Installatie Combinatie Isala v.o.f. te Bunnik	25
Zorgbeheer Isala v.o.f. te Bunnik	25
v.o.f. Four Care te Enschede	22

Het verloop is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	371	494
Aandeel resultaat deelnemingen waarin wordt deelgenomen	762	357
Dividend	-965	-480
STAND PER 31 DECEMBER	168	371

Andere deelnemingen

Dit betreft:

Bedragen in 1.000 euro's	BELANG %
GreenStep B.V. te Houten	
Pi2M B.V. te 's Hertogenbosch	50%
UR Cool B.V. te Den Ham	50%
Voorst Energie B.V. te Zwolle	50%
Servicepartners Midden-Holland B.V. te Bodegraven	33%

Het verloop is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	79	463
Liquidatieuitkering	-33	0
In consolidatie opgenomen	105	-212
Aandeel resultaat deelnemingen waarin wordt deelgenomen	28	24
Dividend	-11	-196
STAND PER 31 DECEMBER	168	79

Toelichting

op de eenvoudige jaarrekening

02 Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 10 miljoen, onderverdeeld in 10 miljoen aandelen van € 1. Het maatschappelijk kapitaal is volledig geplaatst.

Wettelijke reserve deelnemingen

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	55	159
Afname	-9	-104
STAND PER 31 DECEMBER	46	55

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	0	0
Toename	562	0
STAND PER 31 DECEMBER	562	0

Agio

Betreft het verschil tussen de waarde van de indertijd ingebrachte activa en de nominale waarde van de uitgegeven aandelen.

Overige reserves

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	11.220	13.892
Toevoeging reserve deelnemingen	9	104
Toevoeging reserve ontwikkelingskosten	-562	0
Dividenduitkering	-2.000	-8.000
Uit resultaatbestemming 2016/2015	11.963	5.224
STAND PER 31 DECEMBER	20.630	11.220

Resultaat boekjaar

Bedragen in 1.000 euro's	2017	2016
Stand per 1 januari	11.963	5.224
Resultaat boekjaar	17.635	11.963
Resultaatbestemming, naar overige reserves	-11.963	-5.224
STAND PER 31 DECEMBER	17.635	11.963

Winstbestemming 2016

Conform het besluit van de Algemene Vergadering is de winst over 2016 toegevoegd aan de overige reserves en is € 2 miljoen dividend uitgekeerd ten laste van de overige reserves.

Toelichting

op de eenvoudige jaarrekening

Voorstel resultaatverwerking 2017

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor om de winst over 2017 van € 17.635.000 toe te voegen aan de overige reserves. Dit voorstel is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld inzake vennootschapsbelasting van de fiscale eenheid als geheel. De rechtspersoon is firmant in meerdere vennootschappen onder firma en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze vennootschappen onder firma.

ING Bank N.V., ABN AMRO Bank N.V., en Deutsche Bank AG hebben aan Unica Groep B.V. en haar dochtervennootschappen kredieten in rekening-courant verstrekt en/of garantiefaciliteiten geboden. In verband hiermee hebben de groepsmaatschappijen vorderingen, voorraden en inventaris aan de bank verpand.

Transacties met verbonden partijen

Unica Groep B.V. brengt rente in rekening aan de werkmaatschappijen. In 2017 ging het om een bedrag van € 490.000.

Aantal werknemers

De vennootschap heeft in 2017 geen werknemers in dienst (2016: 0).

Ondertekening van de jaarrekening

Hoevelaken, 28 februari 2018

Raad van Bestuur:

John Quist
Bert Moser

Raad van Commissarissen:

Michiel Jaski
Luc Hendriks
Henk ten Hove

Warmtewet

Verantwoording in het kader van de Warmtewet met betrekking tot de levering van warmte aan gebruikers Hoog Catharijne.

Aansluitingen ultimo 2016		
t/m 100 kW	aantal	162
Afzet warmte		
t/m 100 kW	GJ	2.671
Som van aansluitcapaciteit		
t/m 100 kW	kW	1.870
Geïnvesteed vermogen	€	0
Inkoopkosten per GJ		
Vast	€ per GJ	Niet vast te stellen
Variabel	€ per GJ	Niet vast te stellen
Naar tariefcomponenten gesplitste opbrengsten		
Energieverkoop	€	40.782
Vastrecht	€	73.583
Meetkosten	€	3.633
Vaste kosten afleverset	€	37.457
Aan- en afmeldkosten	€	280
Afschrijvingskosten	€	0
Onderhoudslasten	€	117.775
Resultaat	€	37.960

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire bepalingen omtrent de bestemming van het resultaat

De Algemene Vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door vaststelling van de jaarrekening is bepaald. Indien de Algemene Vergadering niet voorafgaand aan of uiterlijk direct na het besluit tot vaststelling van de jaarrekening een besluit neemt tot bestemming van de winst, zal de winst worden gereserveerd.

Controleverklaring

van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Vergadering
van Unica Groep B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017
(pagina 20 t/m 75) van Unica Groep B.V.
te Hoevelaken gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag
opgenomen jaarrekening een getrouw beeld
van de grootte en de samenstelling van het
vermogen van Unica Groep B.V. op 31
december 2017 en van het resultaat over 2017
in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans
per 31 december 2017.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-
en verliesrekening over 2017.
3. De toelichting met een overzicht van de
gehanteerde grondslagen voor financiële
verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens
het Nederlands recht, waaronder ook de
Nederlandse controlestandaarden vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond
hiervan zijn beschreven in de sectie “Onze
verantwoordelijkheden voor de controle van
de jaarrekening”.

Wij zijn onafhankelijk van Unica Groep
B.V. zoals vereist in de Verordening inzake
de onafhankelijkheid van accountants bij
assurance-opdrachten (ViO) en andere voor
de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels
in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan
de Verordening gedrags- en beroepsregels
accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-
informatie voldoende en geschikt is als basis
voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze
controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag
andere informatie, die bestaat uit:

- Het woord van de Raad van Bestuur
- Het verslag over het profiel, de kerncijfers en
corporate governance
- Het verslag van de Ondernemingsraad
- Het verslag van de Raad
van Commissarissen
- Het bestuursverslag
- Warmtewet

- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden
zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen
materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9
Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen
en hebben op basis van onze kennis en ons
begrip, verkregen vanuit de jaarrekening-
controle of anderszins, overwogen of de andere
informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij
voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek
2 BW en de Nederlandse Standaard 720.
Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde
diepgang als onze controlewerkzaamheden bij
de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk
voor het opstellen van de andere informatie,
waaronder het bestuursverslag en de overige
gegevens, in overeenstemming met Titel 9
Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en

het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen

inadequaats zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn

de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 28 februari 2018

Deloitte Accountants B.V.
G.C. Hamer RA

7 Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

Over dit verslag

In dit geïntegreerde jaarverslag rapporteert Unica over zowel de financiële prestaties als over de sociaal-maatschappelijke en ecologische prestaties van de organisatie. Voor de publicatie van de maatschappelijke resultaten worden de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) als leidraad meegenomen. Unica hanteert hierbij de 'GRI Standards' optie 'Core'.

In tegenstelling tot het financiële gedeelte van dit verslag beslaat de reikwijdte van de maatschappelijke verslaglegging uitsluitend het eigen netwerk van bedrijven en niet de deelnemingen en samenwerkingsverbanden. Ook zijn Regel Partners, Unica Schutte ICT, Hellemans Consultancy, Pro-Fa Automation en Nsecure nog niet in het maatschappelijke gedeelte van dit verslag opgenomen. Ook zonder de sociale en ecologische effecten van deze Unica-bedrijven geeft het maatschappelijk verslag een getrouw beeld van onze maatschappelijke prestaties. Ons voornemen is om de maatschappelijke prestaties van deze organisaties in de komende jaren in het maatschappelijk gedeelte van dit verslag op te nemen.

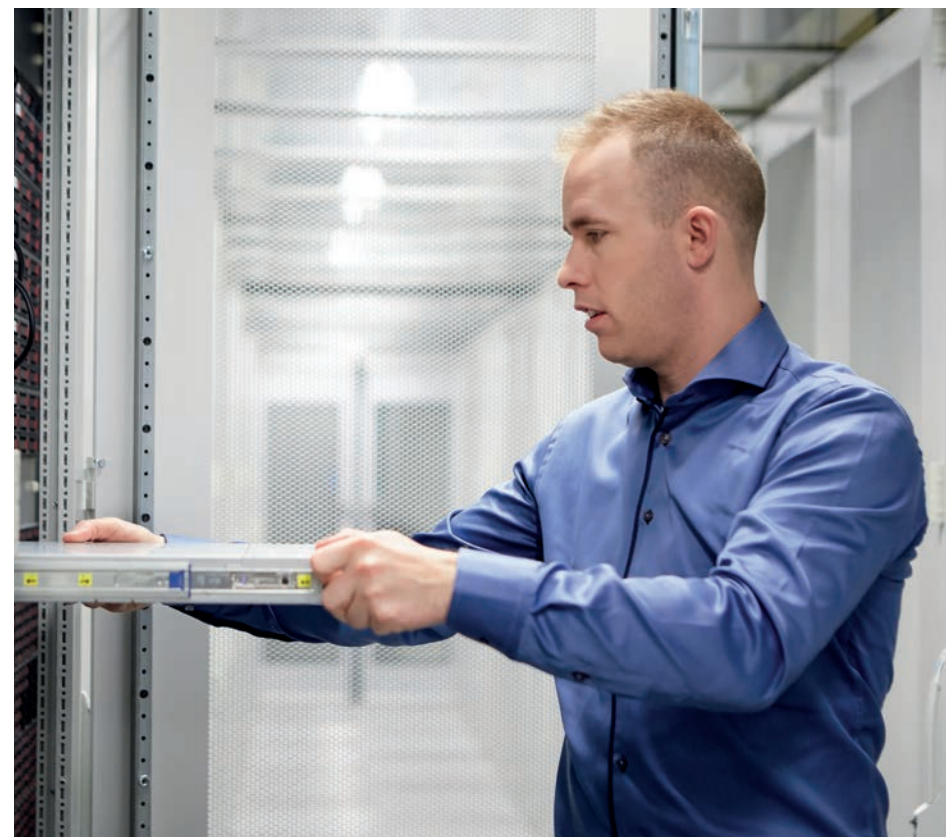
Voor het bepalen van de belangrijkste maatschappelijke onderwerpen is op basis van het GRI-raamwerk een materialiteitsanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse komt een aantal materiële aspecten naar voren die zijn gekoppeld aan thema's die zich toespitsen

op maatschappelijke waarde, mensen en duurzaamheid. Deze thema's worden regelmatig besproken met de diverse belanghebbenden. De gehanteerde definities en wijze van meten zijn afgeleid van de GRI-richtlijnen. Daar waar hier van wordt afgeweken, is dat vermeld.

Bij het verkrijgen van de gegevens voor dit maatschappelijke verslag zijn de Shared Services betrokken die verantwoordelijk zijn voor het betreffende aandachtsgebied (Finance, HRM en KAM). De meeste gegevens zijn onderdeel van de reguliere periodieke controlcyclus en worden door het jaar heen ook gerapporteerd. Gegevens over energieverbruik (gebouwgebonden en transport) en afvalstoffen worden verstrekt door leveranciers. De door Unica zelf opgewekte energie wordt separaat gemeten en jaarlijks verzameld. De maatschappelijke componenten van de verslaglegging zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Unica. Hierbij is geen externe assurance uitgevoerd.

Het overzicht van GRI-indicatoren en de bijbehorende tabellen en grafieken zijn uit duurzaamheidsoverwegingen alleen opgenomen in de digitale versie van dit verslag, dat te downloaden is via www.unica.nl/jaarverslag2017.

Voor reacties of vragen over dit verslag kunt u contact opnemen via info@unica.nl.

Betrokkenheid belanghebbenden en materialiteit

‘Samen maken we de toekomst’ is al sinds jaar en dag het motto van Unica. Daar geeft Unica samen met zijn medewerkers, opdrachtgevers, leveranciers en onderaannemers, aandeelhouders en ketenpartners invulling aan. Maar ook andere belanghebbenden spelen in meer of mindere mate een rol in de realisatie van de (maatschappelijke) doelstellingen van Unica, zoals de overheid, financiers, kennisinstellingen en brancheverenigingen.

Samenwerken met al deze stakeholders verloopt via verschillende vormen van overleg en communicatie. Unica gaat graag het gesprek aan met de belanghebbenden rondom het bedrijf. De interactie met de stakeholders vindt op allerlei manieren plaats: via persoonlijk contact, periodiek overleg, symposia, seminars en workshops, klantarena's en social media.

Medewerkers

De medewerkers vormen de kern van de onderneming. Unica vindt het belangrijk om met hen te communiceren over de strategische richting van het bedrijf en hen te betrekken bij de strategische keuzes die worden gemaakt. Dat gebeurt via reguliere en ingelaste vergaderingen met de Ondernemingsraad, waardoor er een constructieve dialoog plaatsvindt over actuele onderwerpen. Bij belangrijke wijzigingen, zoals de verandering van de aandeelhoudersstructuur in de zomer

van 2017, worden medewerkers zorgvuldig en intensief geïnformeerd.

Unica draagt in de communicatie met zijn medewerkers bovendien de kernwaarden klantgericht, resultaatgericht en samenwerken uit. Deze onderwerpen zijn uitgewerkt in praktische gedragsregels. Wat Unica doet, zegt en hoe het bedrijf zich presenteert, bepaalt hoe klanten, leveranciers en andere partijen over Unica denken. Medewerkers worden gestimuleerd om elkaar daarop aan te spreken.

Unica meet regelmatig de medewerkersbetrokkenheid en bespreekt individuele ambities in functionerings- en beoordelingsgesprekken. De ontwikkeling van medewerkers wordt gestimuleerd door talent, ambitie en wilskracht te ondersteunen, onder meer door het aanbieden van opleidingen, cursussen, trainingen, traineeships en een Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP).

Opdrachtgevers

De kern van de dialoog met opdrachtgevers is voor Unica luisteren naar hun wensen, behoeften en ervaringen. Met het netwerk van bedrijven kan Unica op talrijke gebieden van technische dienstverlening expertise inbrengen, bijvoorbeeld op het gebied van installatietechniek, energie, ICT en safety & security. Ook via symposia, seminars,

workshops en klantarena's wordt de dialoog gezocht met opdrachtgevers.

Leveranciers en onderaannemers

Unica koopt voor een groot bedrag van zijn omzet in bij leveranciers en onderaannemers. Een open dialoog met deze partijen over strategische keuzes en de impact daarvan op de maatschappij is voor Unica van wezenlijk belang. Om de kwaliteit te handhaven hanteert Unica een strikt voorkeursbeleid voor leveranciers. Voorkeursleveranciers worden periodiek beoordeeld op hun prestaties door de centrale inkoopafdeling. In 2017 is Unica gestart met het opzetten van een Code of Sustainable Supply. Die code wordt in 2018 definitief gemaakt en volledig in de organisatie geïmplementeerd.

Aandeelhouders

De eigendomsstructuur van Unica is in 2017 voor het eerst in decennia gewijzigd. De familie Van Vliet behoudt een aanzienlijk belang in het bedrijf, maar Triton heeft een meerderheidsbelang genomen in Unica. De formalisatie daarvan heeft eind 2017 ook geresulteerd in een nieuwe samenstelling van de Raad van Commissarissen (RvC). De dialoog met de aandeelhouders vindt formeel plaats via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA), maar ook buiten die formele momenten is afstemming over de

strategie van Unica met de aandeelhouders een vanzelfsprekend proces.

Brancheorganisaties en platforms

Voor branchebrede zaken is Unica lid van brancheorganisatie UNETO-VNI en de technische vereniging TVVL. Unica is daarnaast bestuurlijk en inhoudelijk actief in diverse organisaties en platforms, zoals de Dutch Green Building Council (DGBC), NVTG, Duurzaam Gebouwd, de Coalitie Gezonde Gebouwen, de Transitiecoalitie, VNO-NCW en tal van lokale bedrijvenkringen. Om het veiligheidsniveau in de bouw- en installatiewereld verder te vergroten is Unica ook actief als een van de veertien initiators van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCvIdB).

Kennis- en onderwijsinstellingen

Op diverse domeinen werkt Unica samen met ROC's, HBO-instellingen en universiteiten om toekomstig arbeidspotentieel te scholen en vertrouwd te maken met de praktijk. Ook het actief ondersteunen van onderwijsprogramma's en het stimuleren van onderzoek behoort tot de activiteiten. Bij gelegenheid biedt Unica ook leerlingen uit het voortgezet onderwijs de kans om kennis te maken met het technisch vakgebied, teneinde hun keuze voor een vervolgopleiding verder te vereenvoudigen. ➤

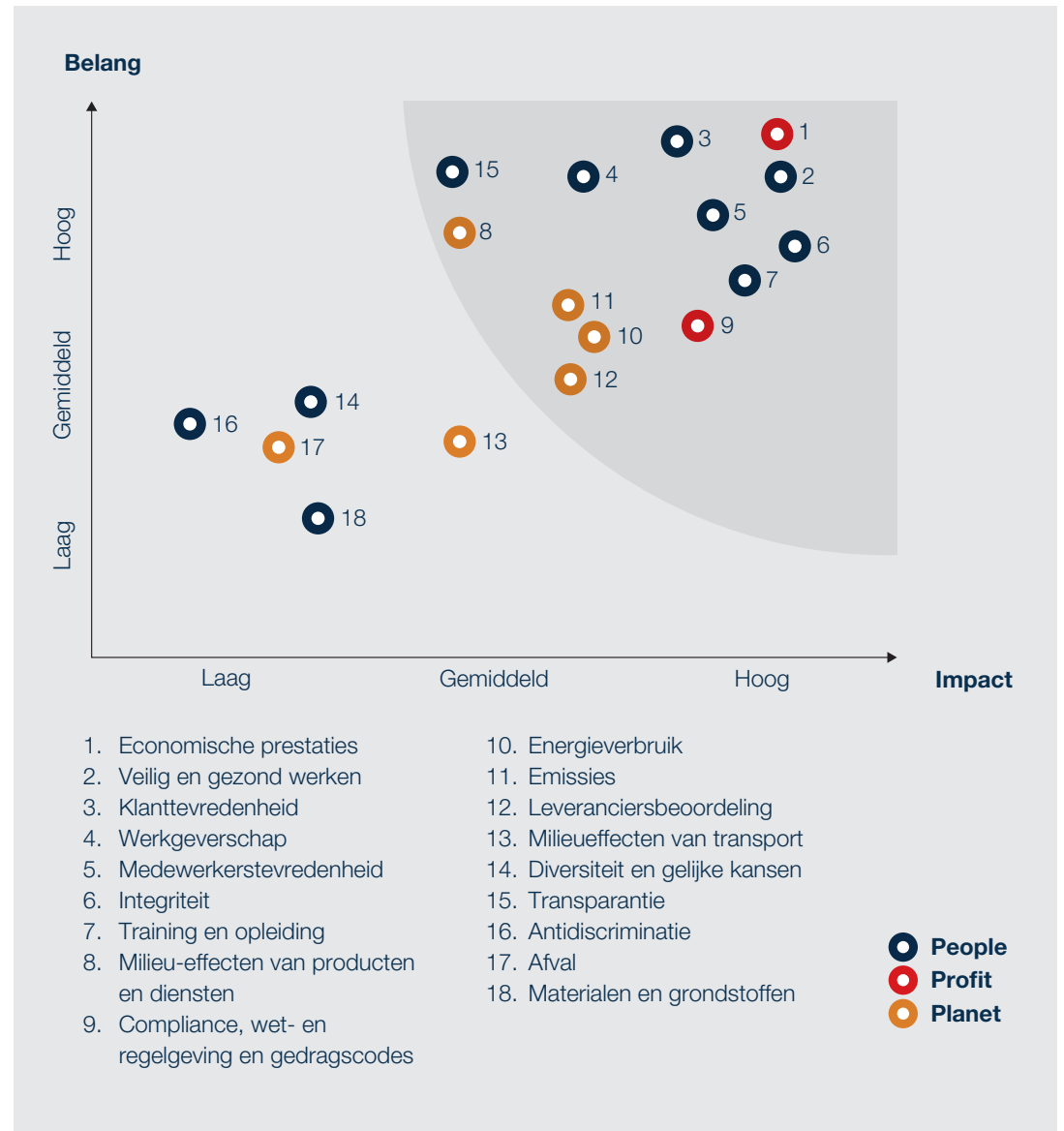
Materialiteit

Jaarlijks toetst Unica of de eerder uitgevoerde impactanalyse, samengevat in de materialiteitsmatrix, nog aansluit bij de belangen van Unica en zijn belanghebbenden. Bij het inventariseren van materiële onderwerpen zijn de GRI-aspecten geanalyseerd. De analyse resulteert in een tabel met onderwerpen die voor Unica relevant zijn. Ter aanvulling op de analyse van de GRI-aspecten is gekeken naar andere onderwerpen waar Unica of zijn stakeholders een belang bij hebben. Voorbeelden hiervan zijn transparantie en medewerkerstevredenheid.

In de materialiteitsmatrix zijn de onderwerpen opgenomen die materieel zijn. Gelet op de nuances in belangen is de matrix richtinggevend. Het gearceerde gedeelte geeft een hoog belang voor belanghebbenden en Unica aan. Verschillende GRI-aspecten zijn gekoppeld aan de maatschappelijke thema's van Unica, die op de volgende pagina verder worden toegelicht.

Unica-thema's

De gesprekken die Unica voert met alle betrokkenen rond zijn organisatie leveren waardevolle inzichten op. Deze inzichten zijn geclusterd in een aantal thema's die richting geven aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid die Unica wil nemen. ◀

ECONOMISCHE RESULTATEN	MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID	MILIEUBEWUSTE INTERNE BEDRIJFSVOERING
De economische prestatie is een van de belangrijkste indicatoren voor de waardering van de oplossingen van Unica en de doelmatigheid van de inzet van productie-factoren. Het biedt de basis voor de continuïteit van Unica. Er wordt gestuurd op verschillende financiële ratio's.	Unica speelt een rol in de samenleving. Zowel structureel als op ad-hoc basis worden projecten ondersteund op het gebied van sport, cultuur, welzijn, educatie en andere sociale aspecten. De initiatieven zijn niet alleen regionaal of landelijk, maar ook internationaal. Maatschappelijke betrokkenheid omvat voor Unica ook dat het transparant is over zijn prestaties.	Unica streeft naar een duurzame interne bedrijfsvoering. Hierbij richt de organisatie zich op materialen, energie en afval. Een speerpunt is het reduceren van het energieverbruik van gebouwen en transport en de daaraan gerelateerde emissies.
KETENVERANTWOORDELIJKHEID	BETROKKEN EN BEKWAME MEDEWERKERS	INTEGRITEIT
Ketenverantwoordelijkheid heeft voor Unica verschillende dimensies. In de toeleveringsketen wil Unica negatieve sociaal-maatschappelijke en ecologische aspecten vermijden door afspraken te maken met leveranciers. De verantwoordelijkheid strekt zich ook uit over de gebruiksfase van producten en diensten. Het gaat niet alleen om het afleveren van oplossingen volgens de juiste specificaties. Unica levert een steeds grotere bijdrage aan het optimaal beheren en gebruiken van techniek. Daarnaast ontplooit Unica samen met ketenpartners in de sector initiatieven die bijdragen aan verschillende aspecten van verantwoord ondernemen.	Het businessmodel van Unica draait om mensen. De kennis en kunde van het ontwerpen, realiseren en beheren van innovatieve technologische oplossingen voor opdrachtgevers is mensenwerk. Unica zorgt ervoor dat de inhoudelijke kennis van medewerkers up-to-date is en dat de persoonlijke effectiviteit wordt verstevigd. Daarnaast wordt er aandacht geschonken aan samenwerking, teamwork en betrokkenheid.	Unica vindt het van belang dat zijn medewerkers integer handelen. Hiervoor zijn waarden en normen opgesteld en daarmee samenhangende regels. Unica zet daarvoor verschillende instrumenten in, zoals risicoanalyses, dilemmatrainingen en meldingsvoorzieningen voor misstanden.
KLANTTEVREDENHEID	VEILIGHEID EN GEZONDHEID	DUURZAME PRODUCTEN EN DIENSTEN
Unica wil waarde leveren voor zijn opdrachtgevers. Op structurele wijze en via verschillende methodes wordt actief getoetst of Unica voldoet aan hun verwachtingen.	'Je werkt veilig, of je werkt niet', is een motto dat Unica omarmt. Unica neemt zijn verantwoordelijkheid voor het creëren van een veilige werkomgeving door alle noodzakelijke maatregelen te nemen en de intrinsieke motivatie van medewerkers om veilig te werken te versterken.	Unica is ervan overtuigd dat de inzet van technologie kan bijdragen aan een duurzame samenleving. Unica richt zich in het bijzonder op de verduurzaming van de gebouwgebonden omgeving. Door het slim ontwerpen, realiseren en beheren van complexe technologische installaties wil het bedrijf koploper zijn in duurzaamheid.

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

Dit verslag is gebaseerd op de 'GRI Standards' (optie 'Core').

Er is geen externe assurance uitgevoerd.

Generieke indicatoren

GRI-INDICATOR	OMSCHRIJVING	VINDPLAATS OF TOELICHTING
Organisatieprofiel		
102-1	Naam van de organisatie.	Unica
102-2	Voornaamste merken, producten en/of diensten.	Pagina 9
102-3	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie.	Hoevelaken, Nederland
102-4	Het aantal landen waar de organisatie actief is.	Hoofdzakelijk Nederland
102-5	Eigendomsstructuur en rechtsvorm.	Pagina 9 en 13
102-6	Afzetmarkten (geografische verdeling, sectoren en soorten klanten).	Pagina 9
102-7	Omvang van de verslaggevende organisatie.	Pagina 77
102-8	Totale personeelsbestand naar type werk, geslacht, arbeidsovereenkomst en regio.	De verdeling naar regio is niet relevant. De activiteiten vinden voornamelijk in Nederland plaats. Pagina 78
102-9	Beschrijving van de toeleveringsketen van de organisatie.	Pagina 5 en 46
102-10	Significante veranderingen tijdens de verslaggevingsperiode voor wat betreft omvang, structuur, eigendom of de waardeketen.	
102-11	Uitleg over de toepassing van het voorzorgsprincipe door de verslaggevende organisatie.	Niet van toepassing
102-12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale charters, principes of andere initiatieven die door de organisatie worden onderschreven.	Pagina 25 t/m 32
102-13	Lidmaatschappen van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en nationale en internationale belangenorganisaties.	Pagina 79
Strategie en analyse		
102-14	Verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde van de organisatie over de relevantie van duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie.	Pagina 5 en 6
Ethiek en integriteit		
102-16	Beschrijving van de gehanteerde waarden, principes, standaarden en gedragsnormen binnen de organisatie, zoals een gedragscode.	Pagina 38

GRI-INDICATOR	OMSCHRIJVING	VINDPLAATS OF TOELICHTING
Governance		
102-18	Bestuursstructuur van het hoogste bestuurslichaam en de commissies die verantwoordelijk zijn voor de besluitvorming ten aanzien van economische, sociale en milieu-impact.	Pagina 10, 21 en 22
Betrokkenheid stakeholders		
102-40	Lijst van groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken.	Pagina 78
102-41	Percentage werknemers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt.	100%
102-42	Uitgangspunten voor de inventarisatie en selectie van belanghebbenden.	Pagina 78
102-43	Wijze waarop belanghebbenden worden betrokken.	Pagina 78
102-44	De voornaamste onderwerpen en vraagstukken die naar voren zijn gekomen in betrokkenheid met belanghebbenden en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd.	Pagina 81
Profiel van het verslag		
102-45	Overzicht van entiteiten opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de organisatie of in gelijkwaardige documentatie.	Pagina 41 t/m 75
102-46	Proces voor het bepalen van de inhoud en specifieke afbakening van het verslag en hierbij gehanteerde uitgangspunten.	Pagina 77
102-47	Overzicht van materiële onderwerpen die tijdens het proces ter bepaling van de inhoud van het verslag zijn vastgesteld.	Pagina 80
102-48	Gevolgen van een eventuele herformulering van informatie die in een eerder verslag is verstrekt en de redenen voor deze herformulering.	Niet van toepassing
102-49	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van de reikwijdte en afbakening.	Er vonden geen significante veranderingen plaats
102-50	Verslaggevingperiode waarop de verstrekte informatie betrekking heeft.	2017
102-51	Datum van het vorige verslag.	3 april 2017
102-52	Verslaggevingcyclus.	Jaarlijks
102-53	Contact voor vragen over het verslag of de inhoud daarvan.	info@unica.nl
102-54	a. De 'in accordance'-optie die de organisatie heeft gekozen. b. GRI-index voor de gekozen optie. c. Verwijzing naar het externe assurance rapport, in geval het rapport extern is geverifieerd.	Dit rapport is opgesteld conform de 'GRI Standards', optie 'Core'
102-55	GRI-tabel	De GRI-index vindt u op pagina 82.
102-56	Externe assurance	Er is geen externe assurance uitgevoerd.

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

Specifieke indicatoren

GRI-INDICATOR	OMSCHRIJVING	VINDPLAATS OF TOELICHTING
Economisch <i>Aspect: Economische performance</i> 201-1 201-3	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd. Dekking van de verplichtingen in verband met het vastgestelde uitkeringenplan van de organisatie.	Pagina 11 Pagina 62
<i>Aspect: Anti-corruptie</i> 205-1 205-2 205-3	Totaal aantal en percentage activiteiten die beoordeeld zijn op risico's met betrekking tot corruptie, en de vastgestelde significante risico's. Communicatie en trainingen over anti-corruptiebeleid en procedures. Bevestigde incidenten met corruptie en genomen maatregelen.	Pagina 38 Pagina 38 Er vonden geen incidenten plaats
<i>Aspect: Oneerlijke concurrentie</i> 206-1	Totaal aantal rechtszaken vanwege concurrentiebelemmerend gedrag, antikartel-, en monopolistische praktijken, alsmede de resultaten van deze rechtszaken.	Niet van toepassing
Milieu <i>Aspect: Energie</i> 302-1	Energieverbruik binnen de organisatie (incl. verbruik van en hoeveelheid fossiel en niet-fossiel, methodes/standaarden en conversiefactoren).	Pagina 86
<i>Aspect: Emissie</i> 305-1 305-2	Directe emissies (Scope 1) van broeikasgassen, incl. hoeveelheid, standaard/methodes van meten en conversiefactor. Indirecte emissies (Scope 2) van broeikasgassen, incl. hoeveelheid, standaard/methodes van meten en conversiefactor.	Pagina 87 Pagina 87
<i>Aspect: Afval</i> 306-2	Gewicht van afval per type en afvalverwerkingsmethode (hergebruik, recycling, verbranding etc.) en vaststelling van de afvalverwerkingsmethode.	Pagina 88
<i>Aspect: Transport</i> 305-1	Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen die worden gebruikt voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden.	Pagina 87

GRI-INDICATOR	OMSCHRIJVING	VINDPLAATS OF TOELICHTING
<i>Aspect: Transport</i> 305-2	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten en de omvang van deze compensatie.	Pagina 35 en 87
Sociaal <i>Aspect: Werkgeverschap</i> 401-1	Totaal aantal (nieuwe) werknemers en personeelsverloop per leeftijdsgroep en geslacht.	Pagina 91
401-2	Uitkeringen aan voltijd werknemers die niet beschikbaar zijn voor tijdelijke of parttime werknemers, per grootschalige activiteit.	Alle vormen van beloningen zijn ook voor deeltijdmedewerkers beschikbaar.
<i>Aspect: Veilig en gezond werken</i> 403-2	Aard en aantallen van letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en geslacht.	Pagina 37, 38 en 90
<i>Aspect: Opleiding en training</i> 404-1	Gemiddeld aantal uur training per werknemer (per werknemerscategorie en geslacht).	Pagina 90
404-2	Programma's voor competentie management en levenslang leren die de blijvende inzetbaarheid van medewerkers garanderen en hen helpen bij het afronden van hun loopbaan.	Pagina 36, 37 en 90
404-3	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling, onderverdeeld naar geslacht en medewerker categorie.	Pagina 36, 37 en 90
<i>Aspect: Leveranciersbeoordeling (milieu, arbeidsomstandigheden, mensenrechten)</i> 414-1	Het percentage nieuwe leveranciers dat gecontroleerd is op onze criteria.	Er zijn geen nieuwe leveranciers toegevoegd waarbij er een significant risico is op het niet voldoen aan onze criteria.
<i>Aspect: Klanttevredenheid</i> 102-44	Resultaat van klanttevredenheidsonderzoek.	Pagina 32
<i>Aspect: Compliance</i> 419-1	Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet naleven van wet- en regelgeving.	Er vonden geen sancties plaats

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

01 Direct en indirect energieverbruik door primaire energiebron

	EENHEID	2017	2016
ENERGIEVERBRUIK			
Gebouwgebonden energieverbruik	GJ	21.939	22.804
Gebouwgebonden energieverbruik	GJ/m ²	0,645	0,748
Energieverbruik voertuigen	GJ	86.171	72.076
Aantal gedeclareerde km (privéauto)	GJ	7.414	6.281
Aantal getankte liters benzine	GJ	9.064	7.104
Aantal getankte liters diesel	GJ	69.693	58.687
Zelfopgewekte warmte uit WKO (gasequivalent)	m ³	45.030	25.555
Zelfopgewekte koude uit WKO (gasequivalent)	m ³	24.932	25.427
Het betreft: • Amsterdam • Hoevelaken • Rotterdam Geen info ontvangen van: • Oosterhout • Venlo			
Zelfopgewekte elektriciteit door PV-panelen	kWh	79.145	75.708
Het betreft: • Hoevelaken Geen info ontvangen van: • Oosterhout • Rotterdam • Venlo			

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

02 Directe en indirecte emissies

UNICA	EENHEID	GEGEVENS	CO ₂ -EQUIVALENT 2017	GEGEVENS	CO ₂ -EQUIVALENT 2016
CO₂ scope 1					
Aardgas voor verwarming	Brandstoffen	m ³	133.499	252	340
Personenwagen benzine	Zakelijk verkeer	liter	274.661	753	590
Personenwagen diesel	Zakelijk verkeer	liter	1.935.908	6.253	5266
(Sub)totaal			7.258		6.196
CO₂ scope 2					
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	kWh	1.968.202	1035	999
Waarvan groene stroom uit biomassa	Elektriciteit	kWh	590.460	-199	-237
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	kWh	1.239.966	-652	-424
Waarvan groene stroom uit waterkracht	Elektriciteit	kWh	19.682	-10,4	-182
Waarvan groene stroom uit zonne-energie	Elektriciteit	kWh	118.092	-62,1	-22,2
Zelf opgewekte teruggeleverde stroom	Elektriciteit	kWh	79.145	0	0
Personenwagen	Zakelijk verkeer	km	3.039.448	667	565
(Sub)totaal			779		699
CO₂ scope 3					
Drinkwater	Water & afval-water	m ³	3.461	1,03	1,41
Papier met milieukeurmerk	Kantoorpapier	kg	27.658	33,40	41
(Sub)totaal			34,43		42,41
Totaal					
Totaal			8.071		6.937
Compensatie			-397		-340
Netto CO ₂ -uitstoot		ton	7.674		6.597

Global Reporting Initiative (GRI)

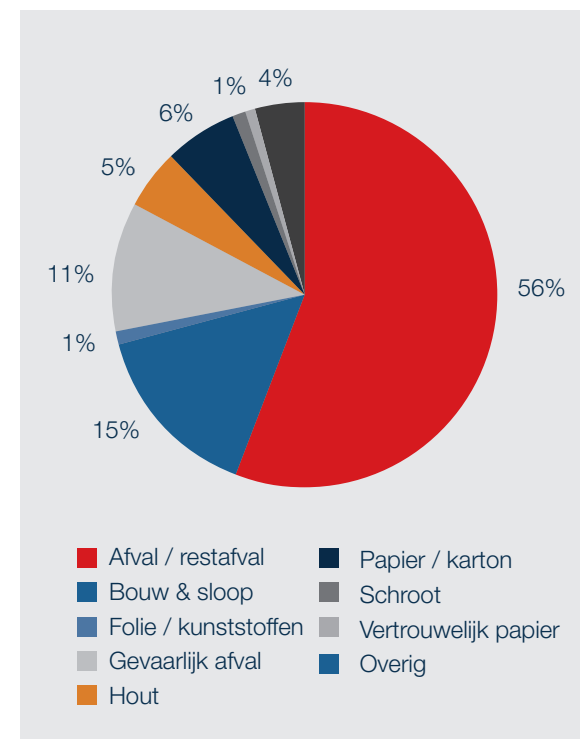
Tabellen en grafieken

03 Afvalstromen 2017

Onderstaand een verdeling van de afvalstoffen van Unica in 2017. Van enkele vestigingen zijn de afvalstromen niet bekend, deze zijn niet in het totaalvolume meegenomen. Jaarlijks wordt de verdeling van afvalstoffen inzichtelijk gemaakt. Afval dat van bouwplaatsen komt is niet inzichtelijk omdat dit niet onder de verantwoordelijkheid van Unica wordt afgevoerd. De verwerkingsmethode van de afvalstromen is conform de Nederlandse maatstaven.

04 Labeling kantoren Unica

VESTIGING	POSTCODE & NUMMER	ENERGIELABEL 2017	EED ENERGIEAUDIT 2017
Alkmaar	1821 BT - 3m	nb	Vrijstelling
Amsterdam	1042 AX - 92	A	Vrijstelling
Arnhem	6831 AE - 19	nb	Beperkt
Bodegraven	2411 NG - 2	nb	Volledig
Eindhoven (Son)	5692 EG - 5204	nb	Volledig
Emmen	7812 HZ - 34	A+	Beperkt
Geleen	6163 HG - 8	nb	Erkende maatregelenlijst
Groningen	9743 AJ - 5	A	Erkende maatregelenlijst
Hengelo	7555 EL - 46a	nb	Beperkt
Hoevelaken	3871 MT - 15	A++	Vrijstelling
Oosterhout	4901 BC - 1	A	Beperkt
Rotterdam	3045 AS - 200	A+	Beperkt
Venlo	5928 LD - 2	A	Beperkt
Zwolle	8024 HA - 2	B	Volledig

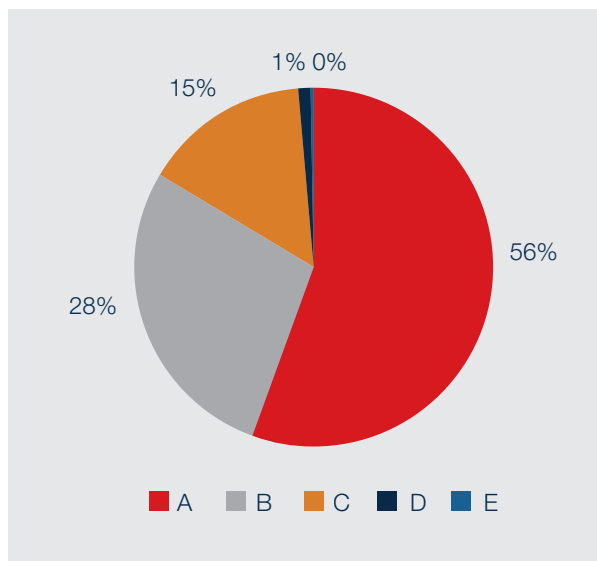
AFVALSTROMEN 2017

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

05 Labeling auto's (geel kenteken)

	A	B	C	D	E
2017	461	233	124	9	2
2016	459	148	33	3	1

VERDELING LABELING WAGENPARK 2017

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

06 Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen

ONGEVALLEN OVERZICHT	2017	2016
Ongevallen frequentie-index	2,8	4,4
Gemiddelde verzuimduur	30,2 dagen	44,8 dagen
Ongevallenverzuimpercentage	0,15%	0,18%
Ziekteverzuim	4,8%	4,5%
Aantal meldingen aan de Inspectie SWZ als gevolg van een ongeval	3	2
Aantal meldingen met dodelijke afloop	0	0

07 Opleiding, prestatie en loopbaanontwikkeling

DEELNEMERS	2017	2016	2015
Persoonlijke effectiviteit	32	55	110
Management	55	43	88
Klant en Commercie	72	66	24
Projectmanagement	10	18	13
Vakopleidingen	1.560	1.732	940

Er wordt gemiddeld 24,2 uur per medewerker per jaar besteed aan opleidingen.

Er is geen onderverdeling naar werknemerscategorie gehanteerd.

98% van de medewerkers wordt regelmatig ingelicht over prestatie- en loopbaanontwikkeling.

26% van de medewerkers heeft een persoonlijk opleidingsplan.

Global Reporting Initiative (GRI)

Tabellen en grafieken

08 Totale personeelsbestand, inclusief in- en uitstroom

DEELNEMERS	2017	MAN	VROUW	2016	MAN	VROUW
Aantal medewerkers	2.270	2.050	220	2.080	1.878	202
Tijdelijk dienstverband	236	205	31	258	202	56
Vast dienstverband	2.034	1.845	189	1.822	1.676	146
Ondersteunend	14%	10%	76%	14%	8%	75%
Indirect	39%	35%	23%	39%	37%	24%
Direct	47%	55%	1%	47%	55%	1%
Aantal FTE	2.201	2.027	174	2.017	1.856	161

Peildatum week 52 van 2017.

	INSTROOM 2017						UITSTROOM 2017					
	M	%	V	%	TOTAAL	%	M	%	V	%	TOTAAL	%
Medewerkers < 30 jaar	84	3,7%	7	0,3%	91	4,0%	27	1,2%	3	0,1%	30	1,3%
Medewerkers 30-39 jaar	85	3,7%	16	0,7%	101	4,4%	39	1,7%	4	0,2%	43	1,9%
Medewerkers 40-49 jaar	97	4,3%	4	0,2%	101	4,5%	40	1,8%	5	0,2%	45	2,0%
Medewerkers 50-59 jaar	52	2,3%	7	0,3%	59	2,6%	31	1,4%	3	0,1%	34	1,5%
Medewerkers > 60 jaar	9	0,4%	0	0,0%	9	0,4%	18	0,8%	1	0,1%	19	0,9%
TOTAAL	327	14,4%	34	1,5%	361	15,9%	155	6,9%	16	0,7%	171	7,6%

Percentage in- of uitstroom o.b.v. de gemiddelde personeelsbezetting van 2017. Peildatum week 52 van 2017.

Begrippenlijst

Belastingdruk	Belastingen in percentage van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering
Cashflow	Nettowinst plus afschrijvingen
Current ratio	Vlottende activa/kortlopende schulden
EBIT	Resultaat voor interest en belastingen
EBITA	Resultaat voor interest, belastingen en afschrijvingen goodwill
EBITA-marge	EBITA/omzet
EBITDA	Resultaat voor interest, belastingen, afschrijving materiële vaste activa en goodwill
EBT	Resultaat voor belasting
GRI	Global Reporting Initiative
KPI	Kritische Prestatie Indicator
Quick ratio	Vlottende activa minus voorraden/kortlopende schulden
Rendement eigen vermogen	Nettowinst in percentage eigen vermogen
Solvabiliteit	Eigen vermogen/totaal vermogen
Werkzaam vermogen	Eigen vermogen plus aandeel derden plus voorzieningen

Colofon

Unica Groep
Postbus 202
3870 CE Hoevelaken
T 033 - 247 80 80
info@unica.nl
www.unica.nl

Redactie

Unica Groep, Veronique van der Waal

Ontwerp

JOUW® bureau

Fotografie

Jeroen Keep, Casper Heij

Drukwerk

Boom+Verweij

© Unica Groep. Alle rechten voorbehouden. Unica heeft dit jaarverslag met zorg samengesteld en is op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele onjuistheden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van Unica.

• building projects • building services • fire safety • security • building automation • energy solutions • ict solutions • industry solutions • datacenters